

העולם הזה

אצבע
מובילה!
סלאם

המחיר
200
פרטה

756 / שנה 15 / כטי ניסן תשי"ב / 1952. 4. 24

השבועון המצויר
לאינפורמציה

העולם הזה

השבועון המצוי לציבור

רחוב גליקסון 8, תל-אביב
(ליד תיאטרון "א"ה")
ת.ד. 136, טל. (ומני) 66785
מען למכרים: "עולם הזה"
משרד המערכת בירושלים:
רחוב דוד המלך (יוליאן),
מ.ד. 136, טל. (ומני) 66785
משרד המערכת בחיפה:
רחוב החלוצים 45, חדר 11,
טלפון 4061 (4-8 אה"צ)

עורך הכתוב:
דוב איתן

הכתב הראשי:
אהרון דולב

העורך הראשי:
אורי אבנרי
ראש המערכת:
שלום כהן

עורך התכנית:
דוש

הצלם הראשי:
פאול גולדמן

עורכי מדורים:

מיכאל אלמו, יחיאל כהן, ניצה נבי, איתמר עילם.

משתתפים קבועים:

פרנצה גרובנר, רפאל חיים, אסתר טאבור, סלים מיארי

יצחק לבני, צבי שש.

ראש-משרד, ירושלים:

דוד רובינר

סופרי-חוק:

דניאל גילן, גבריאל דנון, שמואל מירון.

המו"ל: העולם הזה בע"מ, דפוס ישראלי, תל-אביב

לפני כמה שבועות פרעתי חוב כבודי ישן. כשנוסדה המערכת הנוכחית, הושפעה במידה רבה עליידי סגנונו של עיתון אחד: סיים האמריקאי. אף כי לא קיבלה את כל השיטות של סיים, נסתה לבחון מה מתאים לתנאי הארץ ומה לא, הרי חייבת המערכת

כח חוב גדול לעיתון זה. מצאתי לנכון לכתוב לעורך סיים, ולספר לו על קורות העולם הזה. למסור לו באיזו מידה נעזרתי עליידי סגנונו. השבוע קיבלתי תשובה מ ידי גיימס א. לינג, העורך האחראי של סיים:

"השבת מאד לשמח ממך וקראתי בעניין רב כיצד נפל סיים לחיך ממש בימי ה' מלחמה הערבית-ישראלית, דבר שפתח בשרשרת-הגור בות שהובילה להצלחתו הע' צומה של העולם הזה. אני קורא עברית, אולם ברור מן 'התמונות והתבניות שהת' אתם לצרכים בכשרון רב כמה מתכונות סיים והעיתון' האחות שלו, לייף."

חברי המערכת שלנו הקר' ראים עברית מסרו לי שה' כתוב משקף את אותו סוג של ריפורטז'ה עובדתית אשר עורכי סיים מגשים לחת' אותו..."

איחולים לבניי להצלחת' כמ'.

אותי שבוע קיבלנו מחמ' אה שניה מחוץ-לארץ, הפ' עם מצרפת. הגיע לארץ גל' יון השבועון הצרפתי לה' טריבון דה'נסיון, אחד הש' כועזים המשכילים ביותר בצרפת, בעל נטייה שמאלית. בעמוד ארבע של העיתון, ה' מוקף בשיקוף בעיות הער' למ, נוהג העיתון לצטט קט' עים חשובים במיוחד של ער' תוני העולם הממסרמים. והנה בגליון זה, ליד קטע מתוך פרבדה המוסקבאי (על ארצות סקנדינביה) ושל הטייטס הניו-יורקי (על יפאן) מופיע גם קטע אחד על ישראל. הקטע הוא תרגום הרשימה "פרשת הדרכים: נירדלה, קארצ'י, רומא" של העולם הזה (750). רשימה פרשנית שניתחה את שלושה הכוזבים הישרים של מדיניות החוץ הישראלית. דומה שהעולם הזה עבר ככרת דרך כלשהי מאז כינו אותו מתנגדיו, לפני שנתיים, כעתון זול ובולתי רציני.

העולם הזה הממסרמים. והנה בגליון זה, ליד קטע מתוך פרבדה המוסקבאי (על ארצות סקנדינביה) ושל הטייטס הניו-יורקי (על יפאן) מופיע גם קטע אחד על ישראל. הקטע הוא תרגום הרשימה "פרשת הדרכים: נירדלה, קארצ'י, רומא" של העולם הזה (750). רשימה פרשנית שניתחה את שלושה הכוזבים הישרים של מדיניות החוץ הישראלית. דומה שהעולם הזה עבר ככרת דרך כלשהי מאז כינו אותו מתנגדיו, לפני שנתיים, כעתון זול ובולתי רציני.

העולם הזה הממסרמים. והנה בגליון זה, ליד קטע מתוך פרבדה המוסקבאי (על ארצות סקנדינביה) ושל הטייטס הניו-יורקי (על יפאן) מופיע גם קטע אחד על ישראל. הקטע הוא תרגום הרשימה "פרשת הדרכים: נירדלה, קארצ'י, רומא" של העולם הזה (750). רשימה פרשנית שניתחה את שלושה הכוזבים הישרים של מדיניות החוץ הישראלית. דומה שהעולם הזה עבר ככרת דרך כלשהי מאז כינו אותו מתנגדיו, לפני שנתיים, כעתון זול ובולתי רציני.

העולם הזה הממסרמים. והנה בגליון זה, ליד קטע מתוך פרבדה המוסקבאי (על ארצות סקנדינביה) ושל הטייטס הניו-יורקי (על יפאן) מופיע גם קטע אחד על ישראל. הקטע הוא תרגום הרשימה "פרשת הדרכים: נירדלה, קארצ'י, רומא" של העולם הזה (750). רשימה פרשנית שניתחה את שלושה הכוזבים הישרים של מדיניות החוץ הישראלית. דומה שהעולם הזה עבר ככרת דרך כלשהי מאז כינו אותו מתנגדיו, לפני שנתיים, כעתון זול ובולתי רציני.

העולם הזה הממסרמים. והנה בגליון זה, ליד קטע מתוך פרבדה המוסקבאי (על ארצות סקנדינביה) ושל הטייטס הניו-יורקי (על יפאן) מופיע גם קטע אחד על ישראל. הקטע הוא תרגום הרשימה "פרשת הדרכים: נירדלה, קארצ'י, רומא" של העולם הזה (750). רשימה פרשנית שניתחה את שלושה הכוזבים הישרים של מדיניות החוץ הישראלית. דומה שהעולם הזה עבר ככרת דרך כלשהי מאז כינו אותו מתנגדיו, לפני שנתיים, כעתון זול ובולתי רציני.

העולם הזה הממסרמים. והנה בגליון זה, ליד קטע מתוך פרבדה המוסקבאי (על ארצות סקנדינביה) ושל הטייטס הניו-יורקי (על יפאן) מופיע גם קטע אחד על ישראל. הקטע הוא תרגום הרשימה "פרשת הדרכים: נירדלה, קארצ'י, רומא" של העולם הזה (750). רשימה פרשנית שניתחה את שלושה הכוזבים הישרים של מדיניות החוץ הישראלית. דומה שהעולם הזה עבר ככרת דרך כלשהי מאז כינו אותו מתנגדיו, לפני שנתיים, כעתון זול ובולתי רציני.

העולם הזה הממסרמים. והנה בגליון זה, ליד קטע מתוך פרבדה המוסקבאי (על ארצות סקנדינביה) ושל הטייטס הניו-יורקי (על יפאן) מופיע גם קטע אחד על ישראל. הקטע הוא תרגום הרשימה "פרשת הדרכים: נירדלה, קארצ'י, רומא" של העולם הזה (750). רשימה פרשנית שניתחה את שלושה הכוזבים הישרים של מדיניות החוץ הישראלית. דומה שהעולם הזה עבר ככרת דרך כלשהי מאז כינו אותו מתנגדיו, לפני שנתיים, כעתון זול ובולתי רציני.

העולם הזה הממסרמים. והנה בגליון זה, ליד קטע מתוך פרבדה המוסקבאי (על ארצות סקנדינביה) ושל הטייטס הניו-יורקי (על יפאן) מופיע גם קטע אחד על ישראל. הקטע הוא תרגום הרשימה "פרשת הדרכים: נירדלה, קארצ'י, רומא" של העולם הזה (750). רשימה פרשנית שניתחה את שלושה הכוזבים הישרים של מדיניות החוץ הישראלית. דומה שהעולם הזה עבר ככרת דרך כלשהי מאז כינו אותו מתנגדיו, לפני שנתיים, כעתון זול ובולתי רציני.

העולם הזה הממסרמים. והנה בגליון זה, ליד קטע מתוך פרבדה המוסקבאי (על ארצות סקנדינביה) ושל הטייטס הניו-יורקי (על יפאן) מופיע גם קטע אחד על ישראל. הקטע הוא תרגום הרשימה "פרשת הדרכים: נירדלה, קארצ'י, רומא" של העולם הזה (750). רשימה פרשנית שניתחה את שלושה הכוזבים הישרים של מדיניות החוץ הישראלית. דומה שהעולם הזה עבר ככרת דרך כלשהי מאז כינו אותו מתנגדיו, לפני שנתיים, כעתון זול ובולתי רציני.

אין כלום, מלבד פרצוף נאה ונוף חניני. מה עוד אפשר לדרוש מבחורה?

יצחק ארדי, חיפה

איילה דברים.

כני גן עדן...
...סופר שיע' על העברתו לקבוצה התורכית פנרבצ'ה ששמה נן ערן מעיר על עצמה...
(העולם הזה 747). פנרבצ'ה בסירוסה המילולי היא "גן המגדל" אולם יש לה גם פירוש ניאורמי: זוהי אחת משכונותיה של איסטנבול, השוכנת על חצי אי קטן. בדרך כלל נושאות הקבוצות בתורכיה שמות של שכונות.

חיים אשבל, תחתית-קוה
תודה לקורא אשבל על התפוח מעץ הדעת, המוציא את התורכים מג'הדן.

לעיסת המשכר
אני חושב שמרבית הנוער הישראלי קורא את העולם הזה, ומאחר שאחם לועקים כבר זמן רב את המשכר העובד עליו, נסו לארגנו. אף אני הייתי חבר בתנועת נוער, במחנות העולים, אך עובתי אותה. אם תארגנו את הנוער, בוראי אצטרף.

יחיאל כהן-שלום, תל-אביב
כבוד ראשונים

מסמכם (העולם הזה 750) שכאריך עומד לקום בית החירות הראשון למדינה. יש לי הכבוד להודיעכם שביט מסמכם מפיץ קרוב לשלוש שנים מדיהם מתורכיה הארץ.

אליהו והלל שולמן, תל-אביב

לקוראים שולמן, התנצלות חמה.

א"ב עברי

העולם הזה (754) ראה להציג לפני קוראי המשאל כמי שהיה מראשוני המצוטטים לוער לניכור הנוער העברי, ונשאר מאהלים הרוחני. האולי הנוער הזכר אינו קיים זה כחמש שנים, קשה להבין את ההיגיון מוכן להיות בכך שאני עורכו של הירחון אף ומזכירו של מרכז העברים הצעירים.

העולם הזה רואה במרכז העברים הצעירים המשל שיר של הועד לגיבוש הנוער העברי, מאחר שרעיונותיה ומנהיגיה מזהמים לח' לטו"ר.

אורן ברוך-לרץ

...בהודעות זו הייתי רוצה להביע לכם את רחשי התודה וההערכה של האור שעתונכם מאיר לנו בחוק-לארץ מדי שבוע. לרבים זהו הקשר היחיד שיש להם עם הארץ, וקשר יפה ומשמח...

חיים גנן,
סטודנט למוסיקה, וינה

המופתי ושות'

אחר שפתחתם את דפי העולם הזה לניכור אפנדי אל-החארי, שידם את התנועה הסטרויסמית בינה ולחם במלחמה נגדנו, אני מחכה עתה מתי תתנו את זכות הניכור לחארי אמין אל-חוסני.

אליעזר גרין,
אם חא'י אמין רוצה להטיף לשיחוק עב' ריערבי, פתוחים לפניו עמודי העולם הזה.

מספק כביר. אני מקנה משאל זה יהיה מפנה בעולם הזה...

דוד הלמן, חיפה

מעולם לא קראתי דברים כה משעממים במ' תיחות כה רבה. המשיכו.

רות ארליך, ירושלים

לשעמם או למתוח?

התעורבות ישראלית לטובת הערבים בא"ם תביא לירי שינוי מהפכני בעמדתם כלפינו, שיביא, במסגרת של דבר, אף לכריתת ברית שלום בין ישראל ושכנותיה.

בכור אלעל, עפולה

...תופעה מעוררת היא לנו, הקשישים, שרואה העולם הזה, עומם של צעירים, פותח בויכוח צלול על בעיית הערבים מתוך התעלמות כה נמרזה מן הפספוסים והשכונותיים והמיליונרים טיים המציניים כיום את הנוער כרוב ארצות העולם.

ד"ר ישראל לוין, תל-אביב

...אם תשעה אנשים אלה מוסמכים להביע דעה על ענייני הערבים, הריני מצרף לטמט'המחלות גם את נרשון פאר ומשה צפתי.

אליהו מצרי, תל-אביב

ותק לפושעים

מלונן הוא שאין אנשים רבים מבינו, הותיקים ביורדי הארץ, חושבים כמר עובד נוסח מעתלת הקובל (העולם הזה 751) על העולים החדשים (כאילו שהשמות את המוכר בארץ). גם בין ח' עולים החדשים נצטברה מדיניות רבה. ויש ביניהם החוששים שכל ותיק מרמה אותם ומנסה לפסחם.

יצחק פורלוב, תל-אביב

עובד נושא יכול לספר לסבתא שלו שהמבצ המוכר היה הרבה יותר מוכ לפני שבאו העולים החדשים. לי לא יספר מה היה המבצ לפני כן.

אז היה יפו עם בתי-הבנוש של, והבחורים יכלו ללכת לשם. ואילו הבנות שלנו בדרכו הורקון לא רצו להסתכל על בחור יהודי, אלא אם כן היה מתחפש לאנגלי או לאמריקאי. והאוטובוסים, שבאו מתל-טרינסקי כצוות היו מלאים בנות, ולא דוקא מרוקאיות, רומניות ועירקיות.

יוסף פרנקל, תל-אביב

בחו עני

מי הולך לעזאזל?

האשה שנכנסה לחנות הנעליים בשעה תשע בבוקר ביקשה וגו' נעליים חומות.

שלוש שעות לי' אחר מכן, אחר שכבר הספיקה לעבור על מלאי הנעליים (כולל נעלי גברים וי' לדים) בחנות, טרם החליטה בי' איזה זוג עליה לבחור.

לבסוף פקעה סבלנותו של המוכר שגיי' לה משך כל השעות הארוכות נימוסיות יוצאת מגדר הרגיל. בעדינות רבה הניח את קופסת הנעליים האלף על רצפת ה' חנות. פנה לקוהה בנחת ואמר: "גב' רת, אין דבר, זה בסדר. את, השארי פה! אני הולך לעזאזל..."

הקורא ד"ר אבידור זוכה בפרס של 1. ל"י (זה בסדר).

מלחמת הדגים

לוא רצה העולם הזה לתת כאמת לקוראיו להח' לים מי משני הצדדים צורך בסיכסוך החולה (העולם הזה 755). מוטב היה לספק יחד עם כל גליון שני דגים טריים — אחד של חולתא ואחד של יסודי-המעלה. אחרי הארוחה אספר ויהיה לחליט ביתר קלות מי מוכשר יותר.

דוד פלטי, רחובות

דעתי היה העולם הזה צריך לשנות את השיר המסופי בראש הרשימה. הנוסח הנוכחי, לאור הסיכסוך:

"אל החולה נעפילה
את ביצותיה נבייש..."

יוסף קלמן, תל-אביב

אני עם הקיבוץ. אם יוסיפו המוסדות כמו מחפיר זה של התעלמות מזכויות העבר, לא ימצאו עוד מעט אנשים כדי לצבור זכויות בעתיד.

אחד שהיה טיפוס וצבר זכויות בפלמ"ח ונמאס לו

דעתי הסתווה הוא הכי משוט: צריכים לעי' רוד משאל עם בין הדגים ולברר אם הם מעדיפים

להיכנס לרשת אדומה-מונופוליסטית או בורגנית נצלנית.

יחיאל בדר, חיפה

הדגים נוקטים בקו של אי-הזדהות חמורה. רמיון למפ"ם

מאמרם, "אור על פני אסיה" (העולם הזה 750) הוא בדרך כלל טוב מאד, ואפילו מצויין, אבל אני לא מודיר אף דמעה אחת על סבל הצורפתים, מפני שבמלחמה (העולמית) הם התנהגו ביהירות כמו הנאצים, ונמ אינני מחבב את הו צימין, מפני שהוא דומה הרבה למפ"ם שלנו, שהם רואים רק את מוסקבה ולא יותר ובכלל זה הם יכולים להחריב עולמות.

יוסף קורנמן, תל-אביב

נייר, נייר ואין נייר

אתם מרבים להתלונן על חוסר הנייר המסוגע בעיקר בכס בחינתכם עתון בלתי תלוי. כנגד זה אני כנראה לעשות מאומה, אולם אם בכל זאת רצונכם לשמור על רמת העתון ותוכנו הרי שלבספרותכם לצמצם את מספר גוורל התמונות הניתנות בעתון כל שבוע.

רות שושני, תל-אביב

הכתורת שפרסמכם על עמוד השער (העולם הזה 752), כאילו באשמת הממשלה נאלצתם להופיע במהדורה לא צבע עוליה ליצור רושם כאילו מתכנתת כאמת ובתמים ממשלתנו למחוק את זכר העשונות מתחת לשמי המדינה או לפחות את השבועונים, ואני אומר שהדבר אינו איום כפי שתארתם אותו.

סגן/מ נוח קופרמן, צה"ל

העולם הזה 756

העולם הזה 756

העולם הזה 756

העולם הזה 756

העולם הזה 756

העולם הזה 756

העולם הזה 756

העולם הזה 756

העולם הזה 756

העולם הזה 756

העולם הזה 756

אחד האמצעים לעצירת
עברייני הוא זיהוי לפי טבי
עת אצבעותיו שהשאיר במ
קום ביצוע העבירה. בכך
עוסקים אנשי מדור טביעות

האצבעות במשטרת ישראל
כעוטר אליהו בן-נחום (למטה)
המעוזה טביעות בכרטיסיית
הענק בת מאות אלפי הטפסים

אצבע מבילה לאש

להם שיטת מיון לפי צורת קוי הרכסים של עור האצבע. לשני סוגי הרכסים אשר לפיהם מיינו הסינים את הטביעות — רכסי לולאה ורכסי מערבולת — הוא הוסיף סוג שלישי — רכסי קשת. בשנת 1895 ביקר ריצ'רד הגרי, מפקח משטרת קלוקטה (הודו) אצל גאלטון, הפך חסיד גדול של שיטתו, הנהיגה במשטרת הודו. במרוצת השנים הוא שיכלל את שיטת המיון, הוסיף שלושה סוגי סידור רכסים בטביעה, הקל בכך במידה ניכרת את שיטת המיון. וכאשר, נתמנה בשנת 1901, ראש סקוטלנד יארד הנהיג את השימוש בטביעות אצבעות כאמצעי משטרי ממדרגה ראשונה. כעבור שלוש שנים חזרה השיטה גם למשטרת ארצות-הברית, התפשטה מאז לכל העולם, הפכה נשק בעל חשיבות מכריעת במלחמה בפושעים.

פגזים. לארץ-ישראל חזרה השיטה רק בשנת 1918, עם כיבוש הארץ בידי האנגלים. כיום תופס מדור טביעות האצבעות (השייך למו"ח — המחלקה לזיהוי וחקר פלילי של משטרת ישראל) את אחד האולמות הגדולים ביותר בבנייני המטה הארצי של המשטרה. שם, בשורות ארוכות של ארונות עץ וברזל, מתוייקים מאות אלפי טפסים, עליהם טבועות אצבעותיו של כל אשר חוייב בעברה על החוק מן אז יצאו התורכים את הארץ.

כאשר משטרת ירושלים מצאה פצצת תבערה וסרחון שהכילה כחומר מבעיר סרטי קולנוע משומשים פרק חבלן המשטרה את הפצצה. מומחה טביעות האצבעות בדק את הסרט (שהיה ארוך 70 מטר), מצא עליו מספר טביעות אצבעות. אותו יום עצרה משטרת ירושלים כמה עשרות חשודים בהשתייכות ל"בית הקנאים" שעמד להטיל פצצה זאת בבניין הכנפת. שניים מהעצורים זוהו כבעלי טביעות האצבעות, ונמציאו אשמים, על-סמך זאת בחקירה המוקדמת שסופה היה חיובם בדיון בבית המשפט המחוזי.

הערבי הוציא קופסה קטנה מתיקו, פנה לפקיד: "איפה לי חתום, אדוני?" הפקיד הורה לו על המקום המתאים. הערבי פתח את הקופסה, הניח את אגודל יד ימינו לכרית ספוגה צבע סגול שהיתה בתוך הקופסה, העביר את האגודל אל הטופס — השאיר טביעה ברורה על הגיר הלכן. זאת היתה חתימתו. מדוע אינך נושא חותמת? שאל הפקיד, "זה לא מלכלך".

הערבי שלא למד קרוא וכתוב מימיו חייך: "חותמת אפשר לזייף, יא סיד, אבל טביעת אצבע — אף פעם". אילו נתבקש אותו ערבי להסביר מגוון לו בטחונו המוחלט, לא היה מן הסתם יודע מה לומר. בכל זאת מבוססת אמר נתן על עובדה מדעית, אשר זה זמן רב הפכה אמת שאינה ניתנת לערעור.

נכס יקר-ערך. הראשונים שהגיעו למסקנה זו היו הסינים; קיימים מסמכים המעידים כי כבר בשנת 650 השתמשו הסינים בטביעת אצבע לצורך זיהוי. מסין עברה שיטה זו ליפן, בה קיבלה תוקף חוקי.

הראשון שהחזיר את השיטה לשימוש בעולם המערבי היה סיר ויליאם הרשל, מושל מחוז בנגל, הודו. פועלים וקבלנים הודים רבים נהגו לקבל כסף — ו"כעבור זמן מה להכ"ח את הדבר. הרשל הכריח אותם ל"אשר בטביעת אצבע כל קבלת כסף או התחייבות. אף כי שיטה זו הוכיחה את יעילותה וחוסנה לאנגלים סבורים רבים, הצליחו כמה מן ההודים ל"התגבר עליה. כאשר סיים עובד ממשלה שלא ידע קרוא וכתוב, את שירותו ויצא לפנסיה, נהג להת"צב מדי שבוע לקבל את הענקתו וחתימתו על-ידי טביעת אצבע. התשלומים נמשכו בקביעות, עד אשר התעורר חשד בלב אחד הפקידים הגבוהים. הוא פתח בחקירה וגילה כי העובד מקבל-ההענקת נפטר לפני למעלה מארבעים שנה. אך ברשות בני משפחתו עמד נכס יקר-ערך: אגודל של משומר וראוי לשימוש שהוטבע מדי שבוע על קבלת ההענקת.

בשנת 1877 פירסם אנגלי אחר, הד"ר הנרי פולדס, מאמר על טביעות אצבעות שגילה באורח מקרי על קורות עתיקות בשעת עבודה כרופא ביפן. הרשל קרא את המאמר ובין שני המלומדים התפתחה התקשרות הדוקה סביב המדע הישן-חדש. חיש מהר נוכחו לדעת כי במדע זה טמון נות אפשרויות רבות — בעיקר בשטח הקרימינולוגי (מדע הפשעים). אולם הצרותיהם לסקוטלנד יארד לא עשו רושם רב, בעיקר בגלל התיקשים הרבים שהיו כרוכים במיון ותיוק הטביעות.

נשק. אולם מכשול זה לא נשאר זמן רב. בין אלה שהתעניינו בהתכתבות הרשל ופולדס היה גם איש מדע, האנתרופולוג פרנצ'ס גאלטון. הוא חקר את ידיעות הסינים בשטח זה, גילה כי היתה

עיר, סגר הקצין האחראי את החדר שהכיל את הארונות בקפדנות, מסר את המפתח ללויטנט של הצבא, אחראי ל"שמירה. ב"14 למאי עזב האנגלי האחרון את ירושלים ומגרש הרוסים היה למטרה צבאית מספר 1. בשורת הכובשים הראשונים נכנסו שני קציני משטרה ישראלים (אריה נפתלי וצבי זונברג). מטריחם: החדר שהכיל את הטביעות. אולם משרצו להוציא את הארונות מן הבירה המופגזת נתברר כי אין כל קשר עם החוק. הם חיפשו מקלט ארעי מפני הפגזים הערביים, הוציאו את הארכיון מן הבית מכוסה הרעפים למרתף עמוק כשנהגו השיירה האחרונה שנשארו תקועים בירושלים משמשים סבלים. בהפוגה הראשונה הועברו הארונות לתל-אביב כשבתוכם תיקים של מאות אלפי עבריינים — לרבות ערבים אשר הדאגה לטייפול בהם נמצאת עתה בידי משטרת הארצות השכנות.

תוך רבע שעה. במדור טביעות האצבעות מתנהלות שתי פעולות: השוואת טביעות

רבבות שמות בארגונים

הואשמו והועמדו לדין על ידי המשטרה מאז עזבו התורכים את הארץ. למרות שרבים מאנשים אלה מתו בינתיים, נשמרים כרטיסי טיהם במטה המשטרה — רק כאשר עברו 60 שנה מיום לקיחתם יושמדו. חלק גדול אחר של הכרטיסיה הוא של ערבים, שחלקם ב" עברות ובפשעים בימי המנדט היה ניכר. רוב רובם של ערבים אלה נמנה עתה על רבבות הפליטים שברחו לארצות ערב השכנות. אילו שררו יחסי שלום ושיתוף פעולה תקינים בין ישראל והערבים היו כרטיסיות אלה מביאות תועלת רבה למשטרות הערביות אשר בתחום השגח תן פועלים עתה הפלסטינים אולם לא כל כרטיסי טיהם הערבים הם חסרי תועלת למשטרת ישראל: מדי פעם, בהתפס מסתנן בג" בולות, הוא נלקח לתחנת משטרה, אצי בעותיו מוטבעות על טופס הנשלח למדור הטביעות במטה ה" ארצי — ושם מתברר כי הנו תושב הארץ לשעבר בעל עבר פלילי הרשום בפרטי פרטים על כרטיס קטן, באחת ממאת המגרות של הכרטיסיה במטה הארצי של משטרת ישראל.

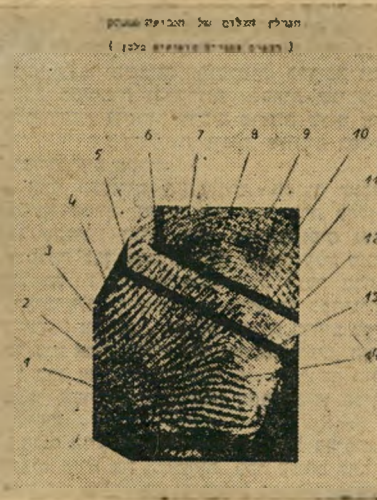
בין אנשי המשטרה העוסקים ב" טביעות אצבעות רוחחות בדיחות רבות על מקצועם. בעיקר אוהבים הם לספר על קצין משטרה חתיק, ש" הקריש לעבודתו שנים רבות, היוצא פעם לנשף, שם מכירים לו אדם אשר במקרה היה דרוש למשטרה מזמן. השוטר לוחץ את יד מכרו החדש, מתבונן באצבעותיו ומפליט: "סלח לי אם אני זוכר את השם, אבל ה" אצבעות שלך מיכרות לי מאיזה מקום!"

בסיפולן של שוטרות אלה נמצאת הכרטיסיה השמית — מאות אלפים של כרטיסים קטנים הנושאים שם, גיל ופרטים אישיים אחרים, כגון תאריך לידה, סימון הטביעות ומספר תיק ההרשעות בארכיון הכללי. כל טופס המגיע למדור עובר מיון ומשם הוא נשלח לפקידות אלה (שוטרות בלי מדים) המחפשות בכרטיסיה לפי השם הרשום על הטופס. אולם אין הכרטיסיה השמית, למעשה, אלא אמצעי עזר, להקלת העבודה. המיון הנרשם על הטופס מספיק בהחלט למציאת התיק (אם יש הר" שעות קודמות) באר" כיון הכללי. לפעמים מוסר העבריון שם בדוי, אך טביעות אצבעותיו מאפשרות גילוי תיקו הרשום לפי השם הישן. לפ" עמים גם קשה למ" צוא את התיק הנ" כון מפאת דמיונם של שמות. השם אב" רהם מזוהי, למשל, מופיע למעלה מש" מונים פעם בכרטיסיה ומבין אלה דו" מים גם שמות האבות, כרחמים, במספר רב של מקרים. במקרה זה מוצאים השוטרים את התיק לפי מיון הטביעות בלבד. כרטיסיה זו מכילה שמותיהם של כל אשר

14... נקודות

במקרה זה הצליחה המשטרה למצוא טביעה כמעט מושלמת, דבר שהקל בהר" בה על ההשוואה. אולם לעתים קרובות מאד מגלה המשטרה רק טביעה חלקית ובבלתי ברורה אשר אינה נותנת נקודות כה רבות לזיהוי. בכל זאת מאפשרת שיטת המיון זיהוי מוחלט בהרבה ממק" רים אלה, כי לכל טביעה צורות אופיי" ניות משלה שאינן משתנות גם לאחר המוות, כל עוד לא נרקב הגוף. שוטרים רבים העוסקים בדבר אף יכולים לזכור אופי של טביעה כפי ש" אדם זוכר אופי ותווים של פנים.

סוד הזיהוי

צילום זה מראה השוואה של טביעת אצבע ימנית שנמצאה על מעטפה הקשור" רה לעברה פלילית עם טביעה שנלקחה מחשוד בתחנת משטרה. על הטביעה מימין (אשר עליה מופיעים שני פסים השייכים למעטפה, לא לאצבע) מופיעים הרכסים הפנימיים של עור האצבע בלבן, ואי" לו בטביעה שנלקחה בתחנה (משמאל) מופיעים אותם רכסים בשחור. ההסבר נעוץ בעובדה כי הטביעה הימנית כוטה באבקה אפורה שמילאה את החריצים בין הרכסים בתהליך העתקתה מן המעטפה. בהשוואה זו מסומנות 14 נקודות זהות המוכיחות כי שתי הטביעות הן של אצי" בע אחת.

עבודה שקטה ועניינית

אשר עליו מוטלים תפקידים החורגים מתחום גילוי פושעים ותפיסתם. כי מדע טביעות ה" אצבעים אינו דבר המוגבל לשטח הפשעים בלבד.

במקרי תאונות רבים, נשאת טביעת האצי" בעות אמצעי יחיד לקביעת זהות. בצבא אר" צות הברית למשל, נותן כל אזרח המתגייס דוגמה של טביעת אצבעותיו ודוגמה זו היא המהווה בסיס להודעת הצבא על מות חייל.

אולם לא רק בשטח זה עומדות ארצות הברית בשלב הת" פתחות גבוה: לפי החוק חייבים כל עובדי המדינה למ" סור טביעת אצבעות, וכן כל העוסקים ב" תעשייה המלחמתית, כל הנתנים הזרים, כל היוצאים והנכנסים למדינה. כך שמתוך 157 מיליון תושבי ארצות הברית כול" לת תיקיית הטביעות למעלה מ" 120 מ" ליון טפסים, ורק תשעה מיליון מאלה הם של עבריינים ש" חוייבו בדין. שאר הטביעות מוחזקות למקרה שהמדינה או הפרט יודק לעורתן שהרי אין זה אלא ענף מדע ככל שאר הענפים אשר אפשר

תחת כל טביעת אצבע, רושם השוטר המ" מיון סימן מיוחד, לפי מבנה רכסי העור, ב" התאם לסוגים השונים — מערבולת, לולאה, קשת, לולאה שלובה וכיוצא באלה. תפקידו של מיון זה הוא לפצל את הטביעות לקבוצות (ישנן 1024 קבוצות ראשיות). אחר מיון ראשון זה לקבוצות הראשיות עובר הטופס מיון משנה, לפי תכונות הרכסים. לעשר המשבצות בסופם ושעליהן טבועות עשר האצבעות מייחסים ערך מספרי. כך שבתום המיון מתי" נוססות בראש הט" פס שתי שורות של אותיות (לטיניות) ו" מספרים — זהותו (בלשון הסתר של טביעת האצבעות) של אדם. משמאל, עובר עוזר מפקד מחוזי צבי זנוברג, ראש המדור, על סר" פס לבדיקה מדוקד" קת של הטביעות וה" מיון אשר ניתן להן. כי עבודת המשטרה אינה רדיפה דרמטית ברחובות בלבד, היא גם עבודה משרדית שקטה, עניינית ומ" דעית.

לא זו בלבד, אלא שבמקרים רבים רחוק קה עבודתה של ה" משטרה מאותם טפסים של שוטרינגב שה" קהל הורגל אליהם בטרטי הוליווד. במיוחד

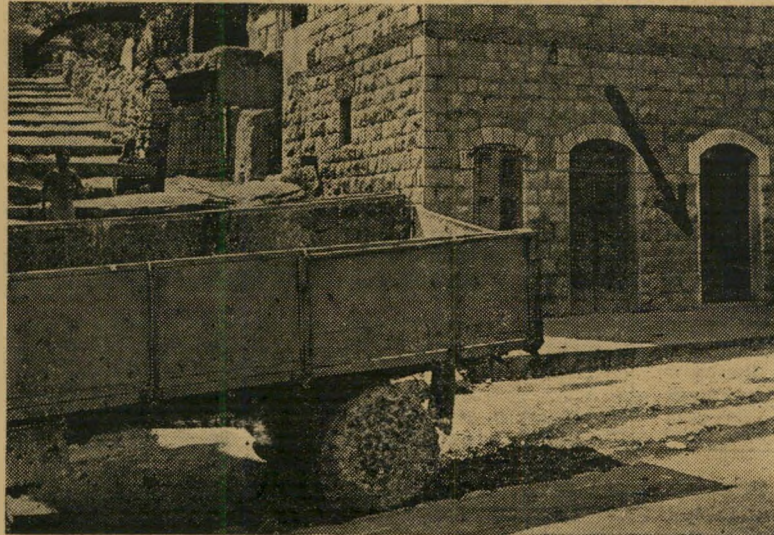
אותה שעה טרצו צופים אחרים אל תוך החנות, הציגו אותה שאלה לבנו של הזקן, סלמן סולימאן. הם הכו אותו במקלות ובגרזנים, וגם הוא נפצע קשה. הנשים של המשפחה, ביניהן אשת הזקן, התפרצו לרחוב, ראו את כל המעשה.

בין אותם ששמעו את הצעקות היה גם נעמה קאסם אבראחם, בעל חנות ירקות בן 45. אותה שעה שקל בננות, אך לשמע הצווחות הנוראות נטש את חנותו, רץ לעבר הפנה, לראות מה קרה. הצופים התנפלו עליו, הגיחו על ראשו מכה איזמה בגרון. המכה חתכה לשניים את העקאל אשר לראשו, פצעה אותו קשה (למחרת מת בבית-החולים). הצופים הוסיפו להתנפל על כל מי שראו, ללא הבחנה של גיל ומין. כמה צעירים ערבים בלתי מזוינים ראו את מעשיהם, אך לא יכלו לצאת לקרב נגד הצופים המזוינים.

כעבור רבע שעה הופיעה המשטרה, שמה קץ לפרעות. בעזרתה הובלו הפצועים לבית-החולים, כשסולימאן גישה בידי משפחתו. מדוע התנפלו הנוצרים על המוסלמים, לדעת אלה האחרונים? "אין כל ספק שהעניין הוכן מראש", טוענים הם. "ההוכחה היא שהנוצרים הביאו עמם מספר רב של גרזנים, דבר שאינו רגיל. העניין הוא פשוט שהמוטראן (הארכיבישוף חכים) היה מעוניין להפגין את כוחו נגד הקומוניסטים, שכוחם רב בנוער הנצרות בין כל העדות, אולם במקום לפרוע

התיאור המוסלמי: כשהופיעו למעלה מ-300 צופים נוצריים (קאטולים-יוונים) ברחובות נצרת, כשתופיהם מטרתם וחצוצרותיהם מריעות, נמשך אחד

יוצא מן הכלל, תמימים דעה כי העתונות הירודה שיקרה, מסרה ידיעות כוזבות, ניפחה עניין שהוא פועט, שאינו קיים כלל. אומר בעל המסעדה, בעל השפם השחור:

פינת המוות בנצרת. מי פצע את מי?

ריהם הנוער המקומי, כנוצרי מוסלמי, יית' ושלושה צופים אחריו. הבורח ניסה למצוא מקלט במסגד, אולם משראה שדולקים אחריו, יצא מן הכניסה השנייה של הבית, רץ בכל כוחו לעבר השכונה המוסלמית. הרדיפה נמ' שכה בסמיטות ובמדרגות "לפחות שני קי' לומטרים", ועשרות ערבים טוענים שראו את הילד בורח כששלושה צופים, מזוינים בסכינים, דולקים אחריו.

אחד הצעירים המוסלמים, הטוען שנכת בפגנת המוות, מתאר את אשר קרה להלן: כן שבדוק הגדול דחף אחד הצופים נער מוסלמי, כבן שמונה, והלה המסיר עליו מטר של קללות ערביות מסורתייות. הנער ברח, "ראיתי ילד בן שמונה או תשע רץ במדרגות היורדות אל הפנה, ממשיך לברוח ברחוב הא' בר בית אביו. אחריו רצו שלושה צופים, הא' חד כבן 20 והשניים כבני 16. השלושה היו מכפר שפרעם, ואחד מהם החזיק בידו סכין שלופה.

הילד הגיע אל אביו שהתייצב מול הצופים, הוציא מידם את השביריה, פקד עליהם להס' תלק. הם נעלמו. כעבור רגעים מספר התפרצה באותה דרך חבורה של כ-150 עד 200 צופים, מזוינת במקלות, אבנים, פגיונות וגרזנים. כשירדו במדרגות והגיעו לרחוב ראו אדם

"זה הכל 'טויות. לא קרה שום דבר..." חזר אחריו אחד ממנהיגי העדה המוסלמית: "העתונאים המציאו את הכל". עונה גם קצין גבוה של הממשל, לשאלות: "לא, איני סבור שיש ריב בין העדות. לא, איני סבור שזהו עניין קומוניסטי. לא, איני סבור שמישהו מעוניין בתיגרה". וסוקר א' תה שעה בעיניו ריכוז של כוח משטרה שלא היה עוד כדוגמתו בנצרת מאז נכבשה על-ידי צה"ל.

רק כעבור זמן מה מבין המבקר מה גורם להכחשה קיבוצית זו, לפחות מצד הערבים: רגש של בושה. כי כמו היהודים בארצות הג' לות, צורך נפשי הוא להם להראות לגוי (במקרה זה: ליהודי) שהם עם מאוחד. המ' הומה גילתה בקיעים באחדות זו, לכן יש ל' הפחית בחשיבותה. גאוה לאומית טבעית זו היא מניע חשוב, לפחות אצל הצעירים. אומר ערבי צעיר, לבוש יפה, בעברית צחה: "אנחנו כולנו אחים. אין ריב בין נוצרים ומוסלמים. אלה ואלה הם ערבים".

מקלות, פגיונות וגרזנים

מה קרה באמת? שליחי העולם הזה חקרו כתריסר צעירים מוסלמים, שטענו כי היו עדי ראיה למעשים.

בחמשה חלקי תבל, בחמשים שפות, מעורר השם נצרת נענועים לשלום ולאחווה אחים בלב אנשים לבנים, שחורים, צהובים ואדומים. כי כאן גדל נביא-האהבה שייסד את הדת השלטת בעולם. אולם בשבוע זה, ביום מותו של ישו הנצחתי, לא דמתה עירו לסמל השלום, האחוה והאהבה. במקום זה הפכה שדה-קרב ליצרים אפלים של שנאה ונקמה.

חולית-כיסוי של "העולם הזה", שהגיעה לעיר למחרת יום המהומה וגבתה עדויות מפי עשרות תושבים, ער-ראיה ומנהיגי העדות מגישה את הדו"ח הבא:

הבעה של חוסר הבעה

כתם גדול של דם חום ברחוב הראשי, המוביל לכביש טבריה, הטביע את חותמו על העיר כולה.

למלומדי נסיון המנדט, הזכירה האוירה כולה זכרונות נוגים. ברחובות שקטה כל תנועה. היה הרושם כאילו כוח משטרה עצום ממלא את העיר — רושם המבוסס על אשליה מסוימת, כי הכוח מופגן רק ברחובות הראשיים המעטים, אינו חודר כמ' עט לסבך הסימטות המהווה את מרבית העיר היפהפיה.

אולם כאן, ברחובות הראשיים, הרושם עז. כל כמה מטרים ניצב שוטר אחד או שניים, חבוש קובע-פלדה, נושא אלה ומ' וויץ ברובה (בלתי-מכודן) או אקדח. רוב

מתווך נוצרי מוטראן חכים מה קרה באמת?

מתווך מושלמי שייך סאלח פדים מי לקח את הסכין?

בקומוניסטים פרעו במוסלמים שקטים וא' הבי שלום.

אחד הצופים נפל בכח

כמעט הפוך לחלוטין היה סיפור המאורע-עות של הנוצרים. בבית-הספר הקאטולי, אשר בקרבת תחנת המשטרה האנגלית, ישב גיאורגי חכים, המוט' ראן וראש העדה היוונית הקאטולית (הכפר) פה לאפיפור הרומי. לבוש בגלימה סגולה ישב האיש רחב-הכתפיים ובעל הזקן המלבין בכורסה, מישש בידו מדליון קדוש התלוי בשרשרת זהב בחזהו, כשעיניו מגלות את הפקחות הרבה שקנתה לה שם במדינה. מספר המוטראן, בקול שקט ומתון:

"בסך הכל באו העירה כ-50 צופים בוג' רים, ועמם כ-150 צופים ילדים. לוא היינו מכינים פרעות, כפי שמעלילים עלינו, האם היינו מביאים את הילדים?

האמת היא שכל העניין הוכן על-ידי הק' מוניסטים. לפני שנה ורבע פרצה תגרה בנצ'רת ביניהם ובין הצופים שלי, ואז מוגרו הקומוניסטים בבושת פנים. עכשיו החליטו להתנקם.

בשעת התהלוכה זרק ערבי אבן בצד פים שלי. היה זה תכסיס כדי למשוך את ה' צופים למארב שהוכן להם על-ידי הקומוניסטים. אחד הצופים נפל לפה, הוכה ונעלם. אז פשטה השמועה שהצופה נהרג. שכריו הבוגרים יצאו לחפש אותו, הגיעו עד להפנה נה המוסלמית. הם הגיעו לאותו בית הפנה, הדיוע לנו כבית קומוניסטי. התנפלו עליהם באבנים שבלי ספק הוכנו מראש על הגוון' טראות, שלושה או ארבעה צופים נפצעו.

הנרצח אל-קאסם וישיבת האבא של בני משפחתו..

האם אנחנו קומוניסטים?

זקן יושב לפני חנותו, חנות ירקות. היה זה סולימאן מוסטפה, בן ה-70. "מי לקח אותי סכין?" תבעו ממנו. אמר הזקן שאינו יודע. הם איימו עליו שיכו אותו אם לא יגלה להם את הובר, ושוב חזר על כך שאינו יודע. או התנפלו עליו, הכו אותו קשה בגרזנים, עד שנצח ארצה שותת דם.

לא היו שום סתירות ביניהם, דבריהם הצ' טרפו לתמונה אחת שלמה.

* מסומן בחץ מימין — חנותו של סולימאן מוסטפה. מסומן בחץ משמאל — המדרגות מהם ירדו הפורעים.
** עומדים מימין — בני הנרצח המבוגרים.

השוטרים יהודיים (ביניהם חניכי בסיס ה' משטרה בשפרעם, שגויסו לפני 25 ימים להגן על תל-אביב מפני הפגנת חרות), א' לם בולטים גם שוטרים ערביים.

בכניסות הבתים ועל הגוונטראות עומ' דים ערבים דוממים. קשה לתפוס את הב' עת עיניהם, כי בהרגישם שמבט יהודי מ' חף עליהם עולה על פניהם אותה הבעה-של' חוסר-הבעה האופיינית לבני עם מעוט. באד' שות מעושה הם מאזינים להודעות על הע' צר ועל ההפסקות בו.

בחצר הגדולה של בניין הממשל הצבאי, הבנוי אבני גזית, צפופות מכונות המשטרה, גם כמה גיפים קרביים. על גוונטרת הקומה השנייה עומד נעמן סתוי, לשעבר מפקד ה' משטרה הפלילית וכיום מושל (צבאי) של נצ'רת, גבר בלונדי וממעט דיבור, משוחח עם ראש העיר שבא להתייעץ עמו על המצב. מא' חר מהממשל הצבאי אינו צד ישר בסיסון, אלא מופיע כצד שלישי התובע מתינות (אך מראה יד חזקה), אין האוירה בבית המושל מתוחה כל כך.

"אנחנו כולנו אחים!"

כשחלה הפסקה בעוצר יוצאים האנשים מ' בתייהם, נפתחות המסעדות ובתי-הקפה, מת' קהלים צעירים וקשישים בקבוצות-קבוצות. הם משוחחים ביניהם על המאורעות, מי בהת' גשקות ומי בקול מרגיע. אולם בהתקרב זר נפסקות השיחות מיד.

תחילה משתררת בלב ההרגשה כאילו קיים בעיר כולה קשר של שתיקה, כאילו זוממים כל האנשים — מושלמים, נוצרים ויהודים — להסתיר איזה סוד גדול ומשותף. כולם, בלי

גינות ג'אז.

מבמת האמנות הזעירה עברו האחות והאח אל במת ברודביי, הופיעו במספר הצגות שזכו בהצלחה גדולה, בעקר בעטיים, רקדו גם בלונדון, בה הכירה אדל אציל בריטי, נישאה לו ופרשה מן הבמה כאשר נשאר פרד לבדו חשש פן העולם, שהכירו כבן זוג לאדל, לא ירצה בו כאשר יופיע בלעדית. החשש לא היו לו רגליים: הופעתו הראשונה, לבדו, הייתה כה מוצלחת, עד שנקרא להוליבוד, להופיע בסרט אנו טסים לריו (1933) בצדה של נערה בלתי מוכרת בשם ג'ינג'ר רוג'רס.

לאחר שנסתיימו צילומי הסרט נטש אסטייר את הוליבוד במפח נפש, כי סבר שהופעתו בפני המצלמה לא הייתה מוצלחת. אולם משיצא הסרט לאור, כבש הוג אסטייר-רוג'רס את לב הקהל, אשר בקש לראותם שוב ושוב. התוצאה הייתה סדרה של סרטי-זמר משובחים כמו הגרושה העליזה, בעקבות הצ'י, הבה נרקודה.

אסטייר חש שוב שאבד עליו הכלח כאשר הח' ליטה ג'ינג'ר רוג'רס לעבור לתפקידים דרמטיים. האם ירצה בו הקהל מבלי ג'ינג'ר? שאל את עצמו. התשובה הייתה חיובית ללא סייגים. אסטייר אינו זקוק לעזרה מן הצד כדי להצליח באמנותו. הוא אמן רציני ביותר, בעל כשרון לא למחול בלבד (הוא גם כוריאוגרף של עצמו) אלא אף למשחק, זמרה וחיבור מוסיקה. כותב העיתונאי ג'ון וויג' על דרך עבודתו באולפן: "בראשית קובע אסטייר, בראשו, את מהלכו של הרקוד. לאחר מכן הוא מנסה לקבוע את שווי המשקל בין רעיון הריקוד והמנגינה בה ישתמש. אם ה'

בעזרת משרוקית. הבמאי ויליאם דיטלר, חובש הכומתה, ניחל את העבודה בקצב אמריקאי מזורז, ניצח על המלאכה בעזרת משרוקית.

בימי ילדות. הגמלים, שכורי הכפרים הערביים, התנו במיוחד את מקסס שהרבה לרכב על גמלים בימי ילדותו.

עד שיאשרו גרושי מפרנשוט טון. חיותה טום ניל את דעתו: "שטויות, ידעתי שזה יהיה הסוף."

בקצרה

"בלבדיר האופטימיסט" מהדורה קול-נועית של המחזה חזלי הכשפים (שהוצג בהביי מח). הרעיון הוא טוב, אבל בלבדיר מתחיל לשע-מס. קליפטון ווב, ג'ון דרו.

"נשואים סוערים" קומדיה משעשעת אר-דוט זוג גרוש המתפייס. וואן ג'ונסון, קאתארין גרייסון.

"הבלנים במצולות" סרט רבי-מתח וכמעט-עובדתי אודות ה"צפרדעים" האנושיים ומבצעים במלחמה נגד יפאן. ריצ'ארד ווינמארק, דאנה אני דרו, גרי מריל.

"החץ הוא החוק" סרט פרו-אינדיאני נוסף. יריות ושיגרות. מורין אוהארה. מקדונאלד קיירי. **"נץ המדבר"** רובין הוד של המזרח, בצבי-עים רועשים. איבון דהקארלה, ריצ'ארד גריין.

כפירתה של ריטה. תמר רפפורט, כפירתה הבלונדית של ריטה הייזרת בתפקיד שלומית, נטשה משרד האדריכלות התל-אביבי לימי ההסרטה, נהנתה במיוחד משמי הגליל ומלבושי שלומית.

נוסעי אקספרס פקינג כוללים, בין היתר, רור פא איש אר"ם (ג'וזף קוטן) הנוסע לנתח מנהיג לאומני סיני; כומר קאטולי (אדמונד ג'ון) ששפתיו נוס-פות דבש; סוחר שוק שחור סיני הנוטה לקומוניסטים (ארתור מילר) ואשר שפתיו נוספות חומץ; הרפתקנית צר-פתית (דניו דארסל).

סדרה של רציחות, עניינים, שידות אידיולוגיות, קרבות והקרבות חולפת במקצת מהיר על הבד. הגדולה שבי-וקרבות: דניו דארסל מוכנה לוותר על יתרת צניעותה תמורת חייו של האיש אותו היא אוהבת. אצבע אלוהים, אצבע הלוחצת על הדק של אקדח ואצבעו של מחבר ה' תסריט מצילים אותה מגורל איום זה.

הבמאי דיטלר ביים את הסרט האידילוגייתי הזה ביד של מומחה, אולם לא יכול לתסריט חסר-ערך. **חלומות יבואו.** כאשר נולדה לאופה הפריזאי פול בילקאר בת שקורא לה בשם דניו, מספר הביוגרפיה הרש-מית, לא חלמו ההורים המאו-שרים אך הצנועים, שהתינו-קת תהיה פעם דניו דארסל המפורסמת. יש לשער שא-פילו התינוקת עצמה לא העל-תה אפשרות זו בחלומותיה, אולם לא חלפו שנים רבות והיא זחלה חולמת על קאריירה קולנועית. לאחר שחרור פא-ריס (היא שרתה במחתרת כעת הכבוש הגאצי) השתת-פה בתחרות פינמאליון שה-זוכה בה, נערה חסרת נסיון תיאטראי, תעוצב עלידי מו-דים מומחים לכוכב, תופיע במחזה הנושא שם זה, מאת ברנארד שו. דניו זכתה בפרס, התפרסמה עד מהרה כ"נערה היפה ביותר בצרפת", והנערה המצולמת ביותר. לאחר סיור ברחבי צרפת שרה במועדון לילה, זכתה להצלחה, אולם סרבה להופיע בסרטים צרפתיים מהיוותה משוכנעת שמקומה בהוליבוד דווקא עקשנותה עמדה לה, היא הוטסה לקלי-פורניה, זכתה בתפקיד זעיר בסרט בשדה הקרב. כאשר ראה הבמאי חלמאן את הצילומים הראשו-נים, התפעל, צוה על התסריטאי לשבת לכתוב תמונות נוספות, להגדיל את תפקידה של השת-קנית הצרפתייה.

חלום אחר של דניו נתגשם כאשר נישאה בניו-יורק לפיטר קרוסבי; קרוסבי הוא מיליונר מופ-לג.

הבמאי דיטלר ביים את הסרט האידילוגייתי הזה ביד של מומחה, אולם לא יכול לתסריט חסר-ערך. **חלומות יבואו.** כאשר נולדה לאופה הפריזאי פול בילקאר בת שקורא לה בשם דניו, מספר הביוגרפיה הרש-מית, לא חלמו ההורים המאו-שרים אך הצנועים, שהתינו-קת תהיה פעם דניו דארסל המפורסמת. יש לשער שא-פילו התינוקת עצמה לא העל-תה אפשרות זו בחלומותיה, אולם לא חלפו שנים רבות והיא זחלה חולמת על קאריירה קולנועית. לאחר שחרור פא-ריס (היא שרתה במחתרת כעת הכבוש הגאצי) השתת-פה בתחרות פינמאליון שה-זוכה בה, נערה חסרת נסיון תיאטראי, תעוצב עלידי מו-דים מומחים לכוכב, תופיע במחזה הנושא שם זה, מאת ברנארד שו. דניו זכתה בפרס, התפרסמה עד מהרה כ"נערה היפה ביותר בצרפת", והנערה המצולמת ביותר. לאחר סיור ברחבי צרפת שרה במועדון לילה, זכתה להצלחה, אולם סרבה להופיע בסרטים צרפתיים מהיוותה משוכנעת שמקומה בהוליבוד דווקא עקשנותה עמדה לה, היא הוטסה לקלי-פורניה, זכתה בתפקיד זעיר בסרט בשדה הקרב. כאשר ראה הבמאי חלמאן את הצילומים הראשו-נים, התפעל, צוה על התסריטאי לשבת לכתוב תמונות נוספות, להגדיל את תפקידה של השת-קנית הצרפתייה.

חלום אחר של דניו נתגשם כאשר נישאה בניו-יורק לפיטר קרוסבי; קרוסבי הוא מיליונר מופ-לג.

הבמאי דיטלר ביים את הסרט האידילוגייתי הזה ביד של מומחה, אולם לא יכול לתסריט חסר-ערך. **חלומות יבואו.** כאשר נולדה לאופה הפריזאי פול בילקאר בת שקורא לה בשם דניו, מספר הביוגרפיה הרש-מית, לא חלמו ההורים המאו-שרים אך הצנועים, שהתינו-קת תהיה פעם דניו דארסל המפורסמת. יש לשער שא-פילו התינוקת עצמה לא העל-תה אפשרות זו בחלומותיה, אולם לא חלפו שנים רבות והיא זחלה חולמת על קאריירה קולנועית. לאחר שחרור פא-ריס (היא שרתה במחתרת כעת הכבוש הגאצי) השתת-פה בתחרות פינמאליון שה-זוכה בה, נערה חסרת נסיון תיאטראי, תעוצב עלידי מו-דים מומחים לכוכב, תופיע במחזה הנושא שם זה, מאת ברנארד שו. דניו זכתה בפרס, התפרסמה עד מהרה כ"נערה היפה ביותר בצרפת", והנערה המצולמת ביותר. לאחר סיור ברחבי צרפת שרה במועדון לילה, זכתה להצלחה, אולם סרבה להופיע בסרטים צרפתיים מהיוותה משוכנעת שמקומה בהוליבוד דווקא עקשנותה עמדה לה, היא הוטסה לקלי-פורניה, זכתה בתפקיד זעיר בסרט בשדה הקרב. כאשר ראה הבמאי חלמאן את הצילומים הראשו-נים, התפעל, צוה על התסריטאי לשבת לכתוב תמונות נוספות, להגדיל את תפקידה של השת-קנית הצרפתייה.

חלום אחר של דניו נתגשם כאשר נישאה בניו-יורק לפיטר קרוסבי; קרוסבי הוא מיליונר מופ-לג.

הוליבוד

סערה בספרייה

לפני כשבועה חודשים נעצו בעלי מזורי הר-כילות ההוליבודיים את צפורניהם בתעלולו ה' אחרון של פרנשוט (הם נתנו לו רובה) טון, הידוע כ"מחליף נשים כמו שניים חותבות", חול-לו סערה בספרייה. פרנשוט המזוקן חמד את ברברה פייטון, שחקנית הקולנוע השחורה וז'

מנגינה אינה הולמת את המחול, מחבר אסטייר מנגינת-ביניים ארעית עליה הוא בונה את הריקוד, עד שתימצא מנגינה סופית מתאימה. אז מפתח אסטייר את המחול, צעד צעד, צליל צליל, לפני מראה גדולה. חזרות אלה נערכות יום יום, גם בחגים ושבתות, נמשכות חמש שש שעות ללא הפוגה. הן נערכות בלי בת הוג, כיון שאין רק-דנית שתוכל לעמוד על רגליה אף חלק מזמן ממושך כל כך. כל בת זוג שרקדה אי-פעם עם אסטייר הגיעה למסקנה שהוא אמן שאין שני לו: גאון ערירי המשוגע לשלמות. כיון שהוא איש השלמות, הריהו דואג תמיד. הוא אכול דאגות מראשיתו של סרט ועד לאחר שיצא לאור. כל זמן ההסרטה הוא נראה מסתובב באולפן במכ-נסיים פשוטים, גרבי צמר, נעליים ללא שרוכים, כובע קטן על ראשו הקרוע ועל פניו הבעה של דאגה קודרת ביותר.

פקינג אקספרס

סרטו האחרון של ויליאם דיטלר לפני של-חית (ראה למעלה) הוא פגז נוסף במלחמת-הסר-טים הקרה בין מערב ומזרח. פגז, אבל לא פצצה; לכל היותר פצצת-צחנה. סרטו הראשון של הו-ליבד על סין הקומוניסטית הוא עלילה פלילית שמרובות בה הנחיות והיא מהולה בתעמולה מן הסוג היותר זול והפחות משכנע.

(צלמו הראשון של העולם הזה), תמר רפפורט (נערת השער, לא הסתפקו בהיסטורית הורדוס ושלומית, נהנו בשעת הפסקת לגמו בצמאון שהוגבר עלידי החמסין והעבודה המפרכת.

שוער "הפועל" חודרוב נושא דגל

(המשך מעמוד 7)

אולם ההמתנה בשדה התעופה לוד המה מנוסעים שעה ששמואל לנדאו נכנס בו. כמה מבין התיירים שבאו ביחד אתו והתכוונו אף הם לצאת את הארץ הכירו את התייר הצעיר אדום הזקן. זרם היוצאים כחן אל אולמות המכס ולאחר הבקורת הקפדנית כוונו כולם ע"י המארחות האדיבות אל המטוס שחנה על המסלול. רוב הנוסעים הסתדרו בנחת על

כורסותיהם כשלפתע הופיעה בשדה התעופה קבוצת אנשים שהציגה את עצמה כשוטרים, ולהפתעת כל הנוסעים (וגם של אנשי המכס) הורד שמואל לנדאו מהמטוס, דקות ספורות לפני ההמראה. כמה נוסעים רטנו על העוול שנעשה לתלמיד חכמים זה.

שמואל לנדאו אחז במזוודתיו והלך אחרי אנשי המשטרה, כשחיוך שלוו משתפך על פניו. הוא הוכנס למכונית שחכתה בחוץ והורד עבר למטה המשטרה בתל-אביב. באתר מחירי המטה נעשתה בקורת קפדנית שנייה בחפציו של לנדאו ואף על גופו חיפשו. אחר גלח אל רופא המשטרה, נתבקש להתפשט כביום הוולדו ולהיות מוכן לבדיקה. ואז החליט שמואל לנדאו להודות על חטאו.

בתנועות ידיים וזיוות וללא התאמצות

נערות הפועל עורבות תצוגות צורות בעזרת דגלים אדומים על רקע הרשא הירוק והשמים הכחולים.

זים להוראה, שהתנהלו ביפו וכללו אנשים אשר כל ידיעתם בשטח ההוראה נסתכמה בקריאה וכתיבה. («אתה יודע לקרוא? בוא תהיה מורה!») כך הוגדל מספר המורים, הגיע ל-750 משך השנתיים האחרונות, גרם לעובדה קיימת ששמונים אחוז ממורים אלה

יתרה הניח על שולחן המרפאה שקית נומי באורך תשעה ס"מ. השקית נפתחה ומתוכה הוצאה חבילונת עטופת נייר שממנה הציצו יהלומים. האוצר שהיה בלום במעוץ של לנדאו הכיל 600 קאראט יהלומים.

בריאות

למדו לקה

«אני רופא קופת-חולים ואני קובע שמצבו של החולה אינו מעורר כל דאגה, ואל תח" ערב!» צעק רופא קופת-חולים בחולון לרופא הפרטי ד"ר חיימון, לפני ציבור נדהם של עשרות חולונים שהתאספו ברחבה שלפני מר" פאת קופת-חולים.

«אני אלמד אותך לקה», המשיך הרופא ה" עצבני בצעקותיו, צויה לחיים ביגלמן לשוב לביתו. ביגלמן, פקיד האוצר, הרגיש אותו יום בכאבים איומים בקיבתו אחר שירד מה אוטובוס בחוורו מעבודתו. רופא קופת-החור" לים קבע כי הכאב יחלוף בניגוד לדעתו של ד"ר חיימון שנוזמן למקום וסבר כי מוטב להעביר את ביגלמן לבית-החולים מחשש ששף דם פנימי.

אשתו של ביגלמן לא התרשמה, למולה מ" צעקות הרופא, העבירה את בעלה, בעזרת טנדר צבאי לבית-החולים הממשלתי בגבילה. הרופאים הממשלתיים לא סברו כרופא קופת- חולים, ניתחו את ביגלמן ללא כל עיכוב גור" סף, הודיעו שלוא אחרו בהבאת החולה בש" עות מספר, לא היו יכולים לעזור יותר. כי פצע האולקוס שבקיבת פקיד האוצר היה ממוצץ שעה שרופא עצבני סבר שמצב ה" חולה אינו מעורר דאגה.

חינוך

«אתה יודע לקרוא?»

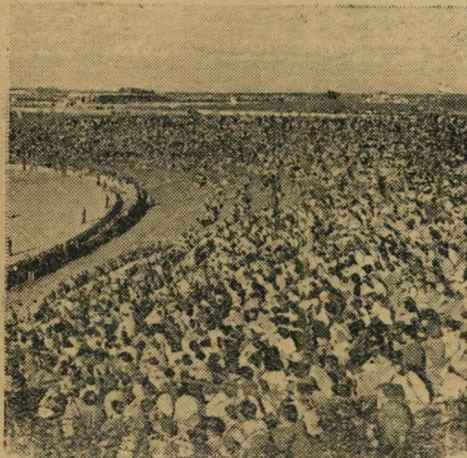
כשנמלטו רוב ערביי ישראל לפני בוא צה"ל, לקחו עמם את מוריהם — מעמד שכ-70% מבניו הוא מוסלמים ושהיה לאר" מני-ערבי לא פחות משהיו המורים היהודים ציונים. המורים הערבים שנשארו היו ברו" במ זקנים, מוכשרים יותר לתפקידי הנהלה מאשר לתפקידים חינוכיים.

אולם המורים הבורחים השאירו אחריהם כמה מאות ספרי לימוד מימי המנדט, בציורף בעייה. הבעייה: איזה חינוך לתת לילדים ערביים במדינת ישראל? האם חינוך ערבי לאומי, בעל כיוון ישראלי חדש או כיוון ישראלי-מבולל?

כמו רוב בעיות היסוד במדינה, לא נמתרה גם בעייה זו. משרד החינוך ניסה לעבד ספרי לימוד חדשים למקצועות הכלליים, אולם ב" שיעורי הספרות והשפה הערבית — שני שטחייסוד בחינוך הילד — נאלצו המורים להוסיף ולהשתמש בספרי-הלימוד הלאומי גיים והאנטי-ישראליים של המנדט. וגם ספ" רים אלה כעמט ואינם בנמצא — הם אוזלו מן השוק, שוב לא הודפסו מחדש.

«בוא תהיה מורה!» כשעלתה הצעת חוק חינוך חובה חינם על במת הכנסת, (אשר כללה גם את המיעוט הערבי) עמד משרד החינוך בפני בעיית חוסר מורים ער" בים. בסך-הכל היו אז בנמצא כ-400 מורים בכל הארץ.

הפתרון לבעייה: הוקמו קורסים מזור-

הקהל הרב מצטופף באיצטד

המלמדים 25 אלף תלמידים ברחבי הארץ, הנם בלתי מוסמכים.*

בינואר 1951 החליטו המורים הערבים ל" התארגן. הם בחרו 30 צירים (בעיקר מנהלי בתי-ספר) שהתכנסו לוועידת יסוד, הצטרפו להסתדרות המורים. לפני חדשים עמד ה" ארגון להכריז על שביתה, עקב אי-השיוון בשכר המורים הערביים לזה של המורים העבריים. השביתה נתבטלה לפני שפרצה, מאחר שניצגי הועד הפועל הבטיחו הסדר מניח את הדעת.

הבטחה זו לא נתממשה, הביאה לתוצאה שהתבטאה בשבוע שעבר בכינוס ועידתם ה" ארצית השניה שנפתחה באולם ההסתדרות ביתנו בחיפה, עליי דגא מיכאל, איש מפ"ם בן 40, מטעם מרכז המורים. 50 צירים ש"

* הוא הדין לגבי רוב המורים היהודיים העיראקיים, שהוכנסו בכונה במצר גובר י"ויז למערכת החינוך הערבי.

הארץ

פאול נשאר בודד, רכוב על סוסו, כשזרועו המינית זבה דם (העולם הזה). אורי פרשקובסקי, ראש-ל"צ לא לחשוב מה שאני חושב שאתם חוש" בים.

*

מאבדים נוסחת פשרה בקורריה (הצופה). רון הורביץ, חיפה

*

היכן המוצא הישר? מעשה שהיה כך היה. בשנת 1982 הת" מוטטו החוק והסדר במצרים (הבוקר). יחזקאל דוים, רמת-גן
חאם נספתה אשתו העשירית של פארוק?

נבחרו באופן דימוקרטי בקלפיות ייצגו 500 מורים משלמי מסים. שלא כבועידת היסוד היה הפעם רובם המכריע של הצירים מורים צעירים בעלי נטיות שמאליות, ביניהם מיעוט של אנשי מקצוע שדרשי (ללא הצלחה) להיגר תק מהסתדרות העובדים העברית.

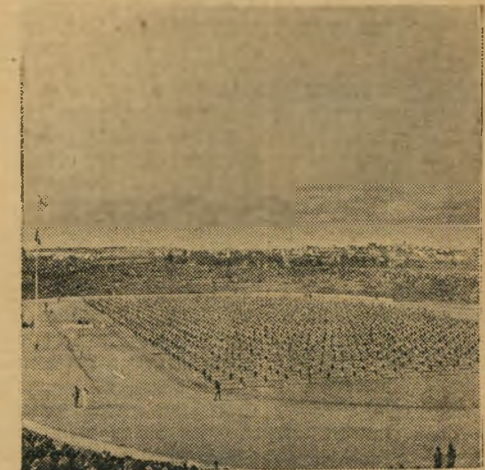
טענו המורים: למורה הערבי דרגות נמוכות שאינן קיימות אצל המורה העברי. אחר יצאו בדרישה שיהיה הטבת תנאי משכורתן של 150 המורות הערביות.

מכבי-אש

לרחוב. שוחת חיים

מגן-מאיר התלאביבי בקעו צלילי תזמורת צבאית, החרישו את שאון אחר הצהריים והתפשטו על פני שטח הגן ומעבר לגדר. 200 הכבאים במדי מכבי-אש כחולים, שייצגו תזמורת מכבי-אש מכל חלקי הארץ לקחו חלק בתחרות בין-תזמורתית.

גיבור התחרות היה אבא כהן, 78, שישב בשורת המוזמנים הראשונה. עבור זקן-הדר מלבין וענוד סידרת מדליות, העיף מבטי גאון בילדי טיפוחיו. בשנת 1925, כאשר יסד את גודו הכבאים הראשון בתל-אביב, הגיעו יחד עם הצידו הכבאי הראשון עשרה חלילים. ההחלטה על הקמתה של תזמורת

תרגילי הרווחים במגרש

שקעה לתוך שכחת יחד עם החלילים שהעלו חלודה במרתף התחנה. עתה ישבו על הבמה שבע תזמורות מנוסות ומצוידות בכלי נגינה חוישים ומצוחצחים.

משה ליפניק, 46, מנצחה הראשי של תזמורת תל-אביב, העלה זכרונות: כאשר עלה לפני 23 שנים ממתחז יערות פולני לארץ, הביא אתו נטיון תזמורתי. אך מצא רקע דל ביותר ליצירת תזמורת צבאית ראויה לשמה בתל-אביב. 15 האנשים שהיוו את תזמורת מכבי-אש "פשוט לא ידעו לנגן". הוא גילה

תרופה: "לתימנים נטייה חזקה לכלי נשי כה". ליפניק אסף 15 תימנים, ביניהם הד"ר יוסף מיגורי, שופט השלום העכשווי, קבע שמיגורי שלא ידע עברית, אך היה היחידי שידע לנגן, ילמד מן הקבוצה את השפה העברית, ילמד אותה נגינה. העליה מארצות אירופה המזרחית סיפקה, לאחר מכן, כלי זמרים מנוסים נוספים.

שעה שחבר שופטי התחרות החליף מבין טים שהעידו על שביעת רצון. גיגנה תזמורת תל-אביב מחרוזות נעימות ישראליות, עלתה על קודמותיה בנפח צלילה ובקצב המדי יקים. אמר משה ליפניק, שלפת בידיו את גביע הכסף (הפרס הראשון): "צריך להור ציא את התזמורת אל הרחוב העירוני, לעורר שמחת חיים באזרחי תל-אביב."

דרכי חיים

הדוד היה רשע

משה בן השש, עורר את תשומת לב הפי קידים עוד בשעה שירד מן המטוס שהביא אותו מעיראק. לא זה בלבד שהיה לבוש יפה, שלא כרבים משאר בני העולים הערי ראקיים, אלא שעשה גם רושם ער במיוחד.

"הוא סקרן גדול", התנצלה אמו בפני הפי קידים שמשו התעניין בעיסוקיהם. אחר לקי חה את משה ואת בנה השני, חיים, נסעה לתל-אביב. שם לא התרועעה, כשאר העולים, אלא הלכה ישר לבית יפה ברחוב ז'בוטינסקי, הושיטה את אצבעה ענודת טבעת היהלומים, צילצלה בדלת אחת הדירות. היתה זאת די רחה שלה.

כי חנה שרעפי לא היתה עולה רגילה. היא לא עברה חבלי קליטה קשים. הוריה, שהגיעו לארץ קודם לכן בלוחית אחותם וגני סה, הכינו לה דירה נאה.

באחד הבקרים, כשהם לאחר שהייה בן ה-15 החל מבקר בבית-הספר, וחמש דקות לאר חר שמשו בן השש, סיים את ארוחת הבוקר, התכוננה חנה לשטוף את הרצפות בדירתה. היא נכנסה למטבח, הסירה את טבעתה והניח חה אותה על המקרר, מילאה את הדלי מים ויצאה לחדר האוכל, כאשר נשמע צלצול פעמון הדלת. שלמה, גיסה, נכנס, התישב באחת הפינות, שוחח עם חנה שיחה משפחית שהופרעה פתאומית על-ידי משה: "אמא, אני עוד רעב, תני לי אוכל".

הציעה חנה: "לך עם הדוד למטבח, הוא יתן לך אוכל".

הדוד שלמה ביצע מן הלחם שמצא במטבח, מרחו בחמאה והשמיץ פקודה שעוררה את סקרנותו של משה הקטן: "צא מהמטבח, משה!" משה יצא אך הסתתר מאחורי המש"קוף ("רציתי לראות מה הוא עושה"), ראה כיצד "הדוד שלמה לוקח את הטבעת של אמא ושם אותה בכיס".

שלמה לא הרבה להתמהמה, אחר שיצא מהמטבח, נפרד מחנה ויצא את הבית. משה לא שיווה חשיבות רבה (2000 לירות) למה

מתעמל-אורח משוייץ מרגים תרגילי התעמדות מרתקים על סופ-העץ

את השופט, כשאמר: "הדוד רשע, הוא גירש אותי מהמטבח". רק במאוחר גילה הדוד הר"ש כי לא היה טעם רב לגרש נער שהוא סקרן מטבעו.

שראה, לא נחפו לגלות את הדבר לאמו, נזכר לבסוף כאשר סייעה חנה את שטיפת הרצ"פות, הניחה את היד על המקרר והעלתה קש. בבית-משפח שלום בתל-אביב נתגלו כמה

דברים נוספים: כאשר נודע לאחות חנה, שבעלה "שאל" מאחותה טבעת יהלומים, ניס"תה לשלוח יד בנפשה, ההליטה להשאר בחיים כאשר הבטיח ש"הוא לא יעשה את זה יותר". כי הוא כבר עשה זאת לפני כן, נידון על כך למאסר. למרות הכחשתו הנמרצת של שלמה בבית-המשפט, זכה בשני חדשי מאסר. המנצח האמתי של היום היה משה בן השש, שהופעתו התמיימה והבטחה שיכנעה

ראש שירותי המודיעין, **סגן אלוף משה פרלמן**, נפגש עם מ"לי העתונות היומית, שהודיעו לו על המחסור החמור בנייר עתונים במקומות אחרים. סופר **משה פרלמן** על הנידון סיימס המופיע ביום הראשון של השבוע בכמה מאות עמודים: כאשר באתי לארצות-הברית באחד מביקורי, רכשתי גליון יום ראשון ובעזובי את ארצות הברית רק הגעתי לעמוד 73 של אותו עתון.

שחמת

"עוד לא גמרנו אחו"

משה צירניאק, 42, אלוף השחמט המד מוסקא והכרסותן, ניצב בפתח אולם ההתעמלות הגדול של בית-הספר פיקא החדש בפתח תקוה, פקח עיניים תמהות: 50 תלמידים בתיספר פתח-תקואים (הגיל: 11-17), נערכו לקרב הנוער הסימולטני הגדול ביר-תר עד כה בארץ (ראה עמוד 16).

25 שולחנות הכתיבה הזוגיים, שנשתרעו לאורך קירות האולם כמעט וכרכו תחתם מכובד מעמדת הלוחות המשובצים ומרפקי התלמידים שנשענו עליהם בהבעת ריכוז ומ-תחנות. העיר יגאל ברוטמן, יליד פתח-תקוה ומנהלה, בן ה-24, של לשכת הנוער של מחלקת החינוך הפתח-תקואית: "המשחק של היום הוא המאורע הגדול ביותר בחיי המלבטים הצעירים".

חודש לפני תאריך התחרות הפך החוג לשחמט גיבור של יתר חוגי הנוער שליר בתי-הספר (בולאות, מוסיקה, דרמה, תעופה, ספורט, עתונות). מאז הגיעה הסכמת האלוף לשחק נגדם, חושלו מחות חברי החוג, בח-לו בכל עיסוקיהם הבלתי משובצים (כולל לימודים). הם עמלו שעות בנגריית בית-הספר, הכינו לוחות שח וכלי עץ מהודרים בעבודת יד עצמית.

משה צירניאק (שויכה את ישראל בנצחונות בינלאומיים בשנה שעברה, כאשר ניצח את אלוף ארצות-הברית בוינה ואת אלוף שבדיה ברוטמן), לא גילה סתמי רתיעה גוף כששמע שמשך שבועות שקדו יריבו על ספרי שחמט, הפכו את כל שנילי הטקטיקה הקרבית לנהירים להם. סופר האלוף: "השיא העולמי למשחק סימולטני הושג בשנת 1930, בסך פאולו (ברזיל), כאשר היהודי הורשאי ואלוף ארגנטינה משה ניידורף, התמודד עם 250 חובבים במשחק שנמשך 18 שעות.

"הוא יסר אותי"! 50 זוגות עיניים נעצו ביראת כבוד בצירניאק המחיק, שהציג תנאי: "איש אינו עושה מהלך עד שאני מגיע לשולחן", שלח מבט עידוד אל שלישיית הוקונים (יורם, מיכאל גנז, בני ה-11) של המשחק, שאיבדה קצת את השליטה על עצביה, כיוון ששולחנם פתח במשחק. לאחר שמונה מהלכים הפסידה השלישייה את אחד הפרשים ושניים מחייליה, התנחמה: "אנחנו עוד מחזיקים מעמד". אולם בהיכנס השעה השנייה של המשחק, היו הם הראשונים לעזובתו, הכריזו: "עוד לא גמרנו (אתו)! נראה בפעם הבאה!"

צירניאק העיף מבט בגוף האולם הקולני, שמלא ויכוני המתחרים, חיך: "הם לוקחים את זה כל כך ברצינות שנדמה לי שאני משחק עם בוגרים". היחיד שיצא דופן בגוף האחד היה שמעון, כתב העתון היומי המוצא בבית-הספר 21 גליונות (המתחלקים בין הכיתות) בעריכת אחד המורים (חברי המערכת: כתב אחד לכל כתה) וחבר החוג לעתונות שהתרוצץ משולחן לשולחן, רשם בפנקסו חומר גלמי לרפורטגיה. אמר שמעון (הרוצה להיות עתונאי לכשיגדל): "זה לא סתם חדשות, זה מאורע חשוב שילך לעתון!" אחר גילה "סקופ": "שמואל בן ה-14, תל-מיד כתה ח', הטיל חשך בכונותיו והשרות של האלוף. שמואל הזהיר "מלכה!" ותגובת האלוף (שעוררה את החשד) היתה "קח או" תה!" אמר שמואל: "אני מפתח לקחת (את המלכה) הוא יסדר אותי אחר כך".

בתשע בערב, ארבע שעות לאחר התחלת המשחק, חלק משה צירניאק את הניצחון רון, אך הצליח להחזיק תרועת גמח האחו-זוגית שבקעה מאחד השולחנות: נחמיו ויינ-סטין ויהודה שפירא, בני ה-17, שהחלו לשחק בשח לפני שנתיים "מפני שזכינו בלוח בהגרלת פורים", השיגו תוצאות שעוררו קנאה כללית: תיקו. ניחם יהודה את האלוף, יגעה-התרועות הבין-שולחניות: "אין דבר, אתה חייט עיף".

גנרלים, שרים ומוסיקה

"כל פאריס הגיעה לתל-אביב!" אמרו יושבי כסית כשנכנסו לבית-הקפה בעת וב-עונה אחת שני שוכני-פאריס וחתיקים: שחקן הקאמרי **יצחק שילה** והצייר **בן-ציון ענב**, שהביאו עמם דרישות-שלום של חתי-קיפאריס אחרים, ביניהם **ישעיהו** ("שיי-קה") **אופיר**, גבור הציירבטרון, הלומד את אמנות המימיקה, ואשתו **אולהלה**, בת **לאה דגנית**, פצועת הציירבטרון העובדת בצירות הישראלית.

אולם לסיפור השבוע בכסית גרם שוכן-חוף-לארץ אחר: **יגאל אלון**, תלמיד אוכספורד, שהודיע לשלישו משכבר הימים, **ירוחם** ("הגיינגי") **כהן**, כי עליו לקבל בארץ את פני נשיא של הקולדג' שלו, הפרופסור **גיימס גיל**, שעמד להגיע ל-ביקור. כהן חיכה בשדה-התעופה בלוד שעה שהמטוס נחת, חיפש לשוא אדם הדומה לפרופסור. כשניגש אליו עלם צעיר וניסה לדבר אתו, דחה אותו ירוחם קצרות: "בחור צעיר, אינך רואה שאני עסוק?" רק כש-נעלמו כל שאר יורדי המטוס, הוברר לו שהצעיר (34) הוא הפרופסור המהולל.

ליושבי בת-הכלא הישראליים נודע הש-בוע כי זכו לבוס חדש, במקומו של הנציב **רם סלומון**, שהתפטר. הנציב החדש: **ירדן פרומקין**, בנו של השופט, עד כה אחד הקצינים הגבוהים ראש אגף האפסנאות של מטה המשטרה.

בצאת השבועון האמריקאי ניוטויק במ-אמר סוקר רוב-תשבות על הסכנין החי-פאי שיבח במיוחד את מנהלו, רמטכ"ל מל-חמת העצמאות **רב-אלוף** (בנוסח האנגלי: מיגור-גנרל) **יעקב דורי**. סופר השבועון: לא לחינם מצליח דורי בתפקידו, כי רבים סבורים שהוא האיזונהאור של ישראל, רמז בכך על תפקידו האזרחי של אייך כנשיא מכללת קולומביה.

לויטננט גנרל וויליאם ריילי, ראש מטה משקיפ"א"ם, גילה, שלא בכונה, בר-רות בורכי המעבר מישאל לירדן. ברצותו לעבור לעיר העתיקה לרגל חג הפסחא, הישר לנסוע לשער יפו, נבון לשמוע כי עליו לחזור במכוניתו למעבר מגדלבוים, כיוון שחפירה אנטי-טנקית אינה מאפשרת תנועת כלי רכב דרך שער יפו.

יותר משעשעת היתה נסיעתו של שר התעשייה והמסחר **ד"ר רוב יוסף**, ערב המראתו לקניות חירום בארצות-הברית, דרך וואי עארה מעמק יזרעאל לשומרון. ליד הכפר הערבי מוסמוס עצרו גער-רועים ערבי, הציע ביצים טריות במחיר עשרה גרוש ה-ביצה. שר הקיצוב נאלץ לחזיר, סירב להיות שותף לעסקי שוק שחור.

שר ישראלי אחר, **פרופסור בן-ציון דינבורג**, עסק בשליחת אגרת לסטודנטים בחוף-לארץ, בה הסביר להם את מסקנות מכת כלפיהם. אחר נתפנה שר-החינוך לרי-שום סטטיסטי של מקצועות הישראלים להם אושרו הקצבות מטבע זר. בין המאושרים:

27 נערות המשתלמות בריקוד. אמר **פרופסור גיימס מקרונרד**, מי שהיה שגריר הראשון של ארצות-הברית ביישראל, במסיבת פרידה לפני שובו לארצות-הברית: "חבל שלא הוקמו אולפנים ללימוד הלשון העברית בעת היותו בארץ לראשונה!" מיד לאחר מכן קבל מברק בלשון העברית, כתוב ביוי תחנון, שבישר לפרופסור על הר-לות נכדו. תוכן המברק: "שלום, מול טוב!" רודן סוריה, **אדיב שישקלי**, גילה צני-עות למופת, הדגיש את חוסר אמצעיו הכס-פיים. כאשר רכש לעצמו השבוע בית, דאג לכך שהידיעה תעבור בעתונות העולם כי רכישת הבית תבוצע בתשלומים לשיעורין.

בין אורחי האביב שהציפו את ישראל בלט במיוחד הכנר **יהודי מנוחין** והבמאי **ויליאם דיטלה** (ראו קולנוע) ששהו בארץ לא כאורחים בלבד אלא גם לרגל עבודתם. אולם לחג הפסח נתפנו מעיסוקיהם, הואילו להיות אורחי כבוד. דיטלה התארח אצל חבר הכנסת **יוסף ברק** בדגניה, נהנה מהחורט שהוגשה לו, **יהודי מנוחין** התארח אצל נשיא המדינה, הביע את תמנהו על מידת חריפות החזרת שהוגשה לשולחן. אחר שנתפרסם כשרונו המוסיקאי של מוז-כירה הכללי של הסתדרות העובדים וחבר-הכנסת **מרדכי נמיר** (העולם הזה 755) שהתכסך באי-נימוסיות עם שגריר ישראל בארצות-הברית, אבא אבן כשביקר את ה-נשיא **הרי טרומן** מבלי להודיע על כך לשגריר, נתגלה חבר כנסת מוסיקאי שני: **רב-סרן שזום זיסמן**, איש הציונים ה-כלליים, לשעבר ראש מבעד מרדכי, שנת-פרסם במסיבה פרטית כפסנתרן מסיב-פריטה.

שרק מיסטיקום קרם

לפי תרכיב מקורי שרק מיוצר בישראל.

המפיצים היחידים: חברת נורית בע"מ.

תיאטרון זירה

מודיע על פתיחת ההרשמה

לקורס המרכז לתורת המשחק

שיפתח בסוף חודש מאי 1952.

המעוניינים יפנו בכתב או אישית ל:

משרד תיאטרוני "במה"

רח' בוגרשוב פנת בן-יהודה, תל-אביב.

גרעין עמית

ביום שבת, 26.4, במרכז ה-

חקלאי, אלנבי 126, בשעה

7.30 המשך יום העיון האם-

פה וההחלטות תהינה חו-

קיות בכל מספר המשתת-

פיים.

ח

תאריך נוח
סכת "שילוח"
ביום
סכת
פרדייז
מודל
שנת 1950
בנילה

י. רינזונסקי
צינקוגרפיה
גדופות קו
גדופות רשת
רח' הקישון 6, תל-אביב

„אנחנו מארץ ישראל!“

המודעה הכריזה: קונצרט של כנר יליד הארץ, והקהל שמילא את תצויו של אולם הזה, הרבה בקול רם: "בטח איזה ילד פלא חדש, מילא נשמע." אך כאשר צעיר בלונדי צעד על הבמה, נעצר ליד הפסנתר וביציה בכניור דרך תחת סנטרו לצלילי ה־פסנתר הראשונים של סונטת קרונצ' לבט הובן, ריחף לחש בין השורות הראשונות של "הוא עומד כמו חפץ ויש לו פרוגרסי של מנוחין." אולם בהפסקתו נשמעו במסדרונות האולם נעות יותר ומוסיקאיות. טענו מבקרי קונצרטים, שנחאכזבו מן הקונצרט האחרון של ילדיו מנוחין: "הוא גינן יותר טוב." הפליטה מבקרת המוסיקה של על המשמר, אוליזה וילברמן, אחר שהאזינה לסונטה של בלה ברטוק (אותה הקדיש החבר ההונגרי לילדיו מנוחין): "איזו הפתעה, פתאום צבר ילדנו בחסד."

הקהל אשר לרובו היה יליו חיפה בן
ה'תצ"ז לחלוטין, והופיעו אז פחות ממנה.
בדים הגדולים לשלוח אל המפקדת וזכרמן
מבטיס חסרי ביטחון, בשעת הקונצרטים,
ולרא את תגובתה בטרם יגיבו הם בתשואות
כך באדישות לנגינת האמן, לו נודקו לכך
הפעם וערכו לכנר תשואות סערות.
אמה של פינה ולצמן היתה בין המעסיב
הם. היה סיפורו של עברי גיטלים ידוע מ-
תחילתו. היה נוכרם בקהופה הפריסאית של
פנינה, היה התרועע עם עברי, כאשר למדו
שניהם בקונסרבטוריון הפריסאית. אמרה ה-
גברת ולצמן בתחילת הקונצרט: "אני מת-
פלת שהוא יצילה, הוא ככל כל כך הרבה!"
ואו כסיומו ולגו עיניה דמעות, והסיפה:
"הוא מזכיר לי כל כך הרבה".

מבלי להרחיק פעמיים... בשנת 1934, היה ברוניסלב הורבמן שבע פעלים מוסיקאי יהודי ואכזוב מיליסויות (רעיון ארצות-הברית של אירופה). הוא מצא מפלס ברעיון חדש: יצירות, הקים את התזמורת הארצישראלית, התקדיש את מיתרו ליישוב, בו חיפש כוחות האמקאיים צעירים, כאשר ביום בו התאכסן בירושלים, המלך דוד, הובא לפניו חיפאי בן עשר ובישוני, בשם יצחק גיטליס, שאינו לגנינות ויוצור להוריו חסר-המצעים להשלים את השתלמותו המוסיקאית, הטביע במוחו של יצחק הקטן רושם בלתי-נשכח. הרושם: "איש מכוער כמפ-לצות ויפה כמלאך". כשסיים יצחק את גנינת הנוסטה בבלא, שחק הורבמן, העלה את רש-מיו על "מכתב לעתונות", שפורסם באותו שבוע: "צירכים להמצא מספיק אנשים ש-יתעניינו בעתיד המוסיקאי של הארץ הזאת ויאפשרו לילד המבטיח השתלמות בחו"ל. התוצאה היתה קונצרט מיוחד שהכנסותיו הוספיקו בריוק לקניית כרסים למחלקה הר-כביעתית של אניה שעגנה אותו זמן בנמל יפו".

אמו של יצחק, חדוה, זמרת חיפאית מצ-

ליחה של שנות העשרים, השאירו את אביו, פועל חנות הקמח הגדולה בחיפה, לעלות על יצחק על אהיה, "מבלי להרהר בכך פעמים". אולם כאשר הגיעו למסע, רכזו כרטיס רכבת לפרס, גילו כי כסף התורה אינו אלא 30 פארקים וזו התערב הבטוח. אווארד הירוטשיל, שהעניק לזוג סופינדיה אחת ללימוד בקונסרבטוריון הריסיאי, עלתה שניהם.

הצימצום הוכח כידיד האמנות. כשסיים יצחק בן נקרא (צעיר המחזור) את הקונסרט בבטוריון, וכן דוכן שופטי המחרות ה"בוגרים": "גיטלי!" "לא הבנתי שהם קוראים לי." כבר יצחק: "לא הבנתי שהם קוראים לי." אך לא היה מקום רב ל"הבחנה", כי הוא נזקק להם הראשון של מחלקת הכינור. כוחו של הפרס והמלצות גיל בושרי

הכנר עברי גיטלים
עתוני פאר'ס עשו מטעמים

חק היה שם יפה בחיפה אבל אייוק בפי
 ריס... אחרי חול כדי בריחה, ראה עם אמו
 הדוידס רופים. אמרו להם רבים; וכלם
 יכולים בקלות לעבור בנוצורים, למה להם
 לבדור? האם המסקנה המשותפת של האם והבן;
 בכמקום אייוק, שם חדש שדיגש ש...אנחנו
 יהיום מארץ ישראל; השם: עבריי, המס'
 ייעה לקביעתו: התחנת מטרו בפריס, "תח'
 נט עבריי", דרכה נסעו האם והבן פעמים
 או ספור דיוס.

400 קונצ'רטים. האניה שהפליגה מהגמל הקטן על רצועת חוף הגבול צרפת-ספרד, במסלול הפלטה המקורי. במקום לייסבון, ממנה רצו הניסולים להפליג לארצות-הברית שלושה, הפליגו לאנגליה. כפליט מלחמה שכלו עברו ראו לא רק הבלים הכבדים שניתן על כל הלון

החולים, בו נפטרה אחר ארבעה חודשים. תעודת המסע הבריטית-פלשתינאית כאשר פתחה לפניו את שערי בריטניה לפניו כן, החלה גורמת לו תלעות. הוא ביר: "מציעים לי דרכון בריטי, אמרתי שלא נולדתי באנגליה, שאני ישראלי". מה? התייבו פקידיו הקונסולרי הישראלי: "מה? אלא בקבל דרכון בריטי? עשית שטות". אך העריץ העדיף דרכון ישראלי, בהסבירו: "גורלתי בחיפה".

בקיץ 1951 נרשם עברי לחרתור הבינלאומי
הנחית על שם ג'ק סיבו (הכנר) ומר
גריה לונג (המכאניקה), בפריס (הופיע לראש
שופטים שכלל בין השאר כמה זמרים
שחבר התקופה הנאצית-פריסאית. רמז אחד
מהם בשעת קביעת הפרס הסופית: "אני
לוקח זה שם יהודי, ה"ז" אך הקהל שהיה
נכחם באולם גילה כעס ובוז לשופטים
הפרס הראשון ולהענק עברי."

למחרת גילו עותני פריס את הקנוניה
שקטו ממנה מסעמים, אשר בסופו של עניין
היה הזיקו. וקטן לזמן ועד התחרות
שלא לציוו לערבי, המצוי: הכנר גיטליס
היה היחידי ממשתתפי התחרות (כולל מקבל
הפרס הראשון) שזכה לריסליט באולם גאבו
המפורסם, אליו ערך קול בר בערב הקונצרט.
במקרי המוסיקה הפריסאית, לא שכחו ללעוג
בדיכויקורתם לתחרות בינלאומית שיוצגה על-
ידי אנטישמיים.

הדרך בעקשנות. ביתאים נוכרה ה-
צירות ישראלית שהכנר בן הארץ, הנושא
ההגונה. משהאלימסע ישראלית, אב שרת עזרין בצבא
ההגונה, אבמה הן ערץ תעמולתית בצבא
ההגונה, שעל מודעתו בלטה המלה, "ישראל"
אלימסע, אב הצירות הגיעה למסקנה: זה השר-
אלימסע, אבל עכשיו צריך לשרת בצבא! "ישראל"
השיב עברי חילון. "אין לי כל התנגדות,
אני מוכן אפילו לגונן בנידירות למען המב-
צירות." הוא זכה באורכה עד חודש ספטמבר
1952 והתפיע את קרוביו הישראלים בבי-
צירות בלתי צפוי. שני הופעתים היקריים:
אביו, אותו לא ראה 17 שנה, שהוסיף את
הגשמה משהוצג לפני אשת בן, ברוגשית
שושניצית בבנות קומה, הפהיה ונציגת שרת
הצירות היקריים בלונדון.

לא פחות הופתע מיכאל טאובה, שנאלץ לעזוב את הבמה בסוף הקונצרט, אל מרתף אהל, כדי להעלות ממנו צרור נוסף של תוי נגינה. הסיבה: הקהל דרש קטעי הדרן בעקשנות צעקנית.

ההפתעה הגדולה נגרמה למחרת הקונצרט
על-ידי "מוסד שמעוני", התזמורת הפילהרמו-
נית, המוקדקת ביותר בבחינת הסוליסטים
המופיעים על במתה. כיהן בה זומינסה את
התקשרה טלפונית עם חברת
פרנסוס (מנהלתו של עברי גיטלים) הומינה
עברי כסוליסט להופעה עם התזמורת
ביום הצעאלות.

[illegible]

פתרון תשבץ 109

מאוּוּן: (1 חביב; 4 חן; 6 מאמר; 10 מתג; 11 אלוף; 13 מסך; 14 יר; 15 אפשרות; 17 מסך; 18 מסחר; 20 לומר; 22 מכרה; 25 רע; 27 שם; 29 יב; 30 אהרון; 32 קרצה; 35 גל; 36 יי; 37 דוב; 38 הרכבה; 41 נמות; 43 סרבן; 45 לת; 46 אופיון; 49 כל; 51 חלקו; 53 לשון; 54 דום; 55 צהלה; 56 רם; 57 מענה.

מאונך: (1 חמר; 2 בתיים; 3 י"ג; 4 חלש; 5 נור; 6 אום; 7 מסמך; 8 רכס; 9 אפרכיה; 10 פול; 11 אחז; 12 תורה; 13 סם; 14 בער; 15 משקה; 16 רב; 17 פנים; 18 מר; 19 אלכסון; 20 וי; 21 צדף; 22 יבוא; 23 גר; 24 ברם; 25 הב; 26 נחלה; 27 חול; 28 נכון; 29 לחץ; 30 פשר; 31 יום; 32 נכח; 33 קל; 34 דע.

פרמי ספרים לפותרי תשבץ 111

- (1) רנה ברינר, צה"ל.
(2) יצחק וינר, ירושלים, שכ' כרם, מול שגור.
(3) נח גימרי, חיפה, החלוץ 42.

	7	6	5	4		3	2	1
11			10		9			8
	16			15		14	13	
		20				19		18
			23				22	21
								24
28			27				26	
	34	33		32		31		30
	38		37				36	
		42	41					40
				44				
								43

תשבץ 111

מֵאוֹנֶךְ ; (1) זכוכית מגדלת או מקסטת ; (4) זוג ; (8) מרים משאות ; (10) שביל הזהב ; (12) בתוכו ; (13) הפוכה של הגבכה ; (16) שלוש עשרה ; (17) חברת אניות ; (19) עשוי מחומר ; (20) ציור לירידיים ; (21) בא בימים ; (23) לוהט ; (24) נקודה מדרום לבאר טוביה ; (26) נציג העם (ירית) ; (27) נדחן ; (29) לחם עוני ; (31) ואם יש ... יופע מיד ביאליק) ; (33) טפשות ; (35) משאבת הירוק ; (36) נהר ; (38) ביתר הולנד ; (39) מדינה באמריקה הלטניט ; (41) מאסטרון ישראלי ; (43) שאין לה חסות הקרב .

מֵאוֹנֶךְ ; (1) סגוף ; (2) בסולם הקולות ; (3) לשון ; (5) מחוז ; (6) קיים ; (7) האשה הראשונה הנקראת בתנ"ך נביאה ; (8) משגב ; (9) מדרום ; (11) מלחמה פסיבית ; (14) מלך פרסי ; (15) אדמה פורייה ; (18) תא חברתי ראשוני ; (20) ייורד ; (22) חלק הרגל ; (23) עפר ; (25) עם בו ילחם ישראל מדבר ; (28) עיר ספרדית שעל שמה נקרא סוג של יין ; (30) אינו פוי ולבו שווים ; (31) נקי ; (32) שמשקלו אינו מרובה ; (34) כתם על העור ; (36) בוירויות ; (37) סופר שכתב מחיי הים ; (40) תואר תורכי ; (42) מצורות כתיבת השמות .

אביב לא מנע את אורחיה הצעירים מלבווא ולמלא את יציאת הזירה שטרון עד אפס מקום יחד עם דגלי פינלנד, צרפת ישראל והפועל.

בן-חיים נגד ראמון
...סיפוט דם

על מנת לחזות בתחרויות התאגרפות שגילו חוסר יכולת מדהים מצד האורחים הצרפתיים. כאשר בקרב הראשון ניצח הצרפתי דה-סוסה את לוי גומה היה לקהל שבזאת נפתחת סדרת נצחונות צרפתיים, במיוחד לא חר ששמעו את כינויי הכבוד של האורחים, אלוסי פריס.

אך הקרב השני (היפה ביותר בערב המפ"גשים) העמיד את הקהל על טעותו והוכיח לו כי גם הישראלים יודעים להכות בשעת הצורך. בן-חיים הישועה את התוצאה לתיקן ויירבו ראמון עזב את הזירה כשטיפות דם צצות על שפתיו. כל זה היה כאין וכאפס לעומת הקרב השלישי כאשר גבי חלד לימד את ויליו פרק בהלכות התאגרפות. לשאנת הקהל "תן לו בשן החולה!" נפל ויליו על הקרשים והמגבת שנורקה לזירה כאות כנייה עזה הביאה נצחון נוסף, בנוק-אאוט.

מבוקשם המיוחד של הצופים הצעירים ("רוצים לראות דם!") ניתן להם בקרב זה אחרון שעה שיפתח זייד ויריבו סאלברו עזב בו את הזירה כששיניהם זבים דם. את אמי של יפתח כיסה כתם אדום ואילו את עינו של האורח קישט פנס כחול.

לאחר הנצחונות של המתאגרפים התחילו הללו מרגישים את עצמם רוכבים. הגדיל לעשות בן-חיים שהעלה את אשתו ואת ילדו לפינת הזירה למרות מחאות הסדרנים. הס' ביר בן-חיים: "אלה הם הקמיע שלי! אם הם לא ישובו על יד אני יכול להפסיד!"

התאבקות. חשש הקהל שרמת המתאבקים הפיניים דומה לזאת של המתאגרפים הצרפתיים נתבהבה. הפינים הבלונדיים, בעלי הגוף השרירי, צדו את העין והלבבות לפני צאתם לזירה. בעת ההיכרות מסרו מתנות למתאבקי הפועל שהודו להם בלחיצות יד בלבד, כיון שלא ידעו, כנראה, על ניהג מס' רת המתנות המקובל בזירות העולם. אולם מיד אחר זה פסקה העדינות היתרה והמתאבקים האורחים הטילו את יריביהם המאמר חים על המורון תוך בזה אחר זה. גם בהור פעתם השנייה גברו הפינים על כל יריביהם וכל אחד מהם ניצח שני יריבים בערב אחד.

"צריכים להחליף את הסדר!" התאונן היתאבבק החיפאי משה ארצי שעה שעלה על הסנדר הביאו לחיפה. במקום מתאגרפים מצרפת ומתאבקים מפילננד היו צריכים להביא מתאבקים מצרפת ומתאגרפים מפילננד!

אתלטיקה קלה. גם האופטימיסטים הגדולים לא ציפו לכך ש-5000 איש יבואו לחזות בהתמודדות אתלטי הפועל עם האורחים מפנרבחציה. אך התחרויות הבטיחו עניין רב. לרבים מהמתחרים היה זה מבחן אש ערב יציאתם לאולימפיאדת הלסינקי.

נתברר כי יד אתלטי הפועל על העליונה בטוח הקצר (100 מטר ו-200 מטר) אך ככל שגדל המרחק רחקו אתלטי הפועל מהמטרים. בכל זאת קבעו שמונה שיאים חדשים (חמשה ישראלים ושלושה של הפועל) כשי התורכים, שנטלו את רוב המקומות הראשונים, מציבים שני שיאים ישראלים ביניהם לאומיים (5000 מטר — 15:23 דקות; קפיצה לרוחק — 6.93 מטר).

נקודות הרב יותר שאספה כתוצאה של נציגות חזקים יותר מבחינה יחסית.

כדורסל. פרדי כהן השחקן גבההקומה ויפההמראה של הפועל-חולון שהתכונן למשחקי הכדורסל על גביע הכינוס סבר כי הודעתה של קבוצת הכדורסל התורכית פנרבחציה על אי-בואה למפגש ברגע האחרון לקללה את השורה. כי הפועל ירושלים שתסס את מקום הקבוצה התורכית ערער במידה רבה את אמונם העצמי של החולונים שסברו שהגביע כבר מונח בכיסם.

ארבע הקבוצות שבאו למשחקים באמפי תיאטרון הכדורסל הרמתגני לא התלהבו ביותר. נבחרת ההתישבות העובדת שהור כבה בעיקר משחקני העמק הרגישה את עצי מה חזק מאד אך הפסידה לפועל תל-אביב. הירושלמים, בניגוד למה שחששו, הפסידו לחולונים ולגמר עלו תל-אביב וחולון. החולונים שעלו בתלבושותיהם הססגוניות, שהגיעו כמתנה מארצות-הברית, הצטיינו בצריחות צרפתיות והתלללבים הצעירים השתדלו לסמוך יותר על קליעותיהם לסל. אולם תוצאת המחצית (16:18) לסובת חור (לון) לא היתה מקרה והסיום בתוצאה שווה כמעט (37:38) גילה את יתרונה, שאמנם אינו רב במיוחד, של הקבוצה החולונית על התל-אביבית, שזיכה אותה בגביע.

המתאבק הפיני ואקקיז מרים את בונמדר מהפועל-...רצו... לראות...

התעמדות. המתאמנים השוייצים הנס בישלין וראב שיידגר עשו רושם רב על הצופים במפגן הפתיחה הרמתגני וקהל רב בא לחזות בהם שנית בתצוגת התעמלות המכשירים באולם הפועל תל-אביב. השחי צים התמירים והחסונים שיגעו את הקהל בהסתובבם סביב למתח, הסוס והחמור (עשוי העץ והברזל) כסביובונים, כשידיהם משמשות להם צירים.

שני האורחים הדגימו את יכולתם הרבה וזכו למחיאות כפיים סוערות. אולם להנס בישלין גבההקומה היתה שאלת תמיהה: "יש לי הרושם שאצלכם בארץ מתעמלים לפי שיטות ישנות. האם אין האנשים שלכם נוסעים כל שנה לאירופה כדי לראות מה התחדש?"

תעופה. חובבי התעופה שהתכנסו בשדה דוב שליד תחנת החשמל התל-אביבית נבהלו לראות מטוס ממין טוס כשטיסו מרים מב' חב מהארץ מבלי לחנות. צופים שמוטי ראי שהם לאחור התבוננו בלהטוטי המטוסים שהתחמפו במפגן תעופה ונהנו הנאה רבה. במיוחד נהנו מהדמויות תניני הקלוב הצי עירים בדאיה מרהיבת עין. נהנה במיוחד: אלוף חיים לסקוב, מפקד חיל האוויר לישר-אל.

התאגרפות. ריחוק הזירה שטרון מתל-

המיושנים מנעו בעדם רכיבה מהירה נאלצו להסתפק במקום השמיני (שכטר) ובמקום העשירי (בלנקי).

ילדים. חבריו של מורה התעמלות ה' ותיק יצחק נשר תמהו לתכניתו לארגן יום ילד במסגרת הכינוס. אולם נשר החיפאי לא נרתע, כינס על המגרש בגבעתיים 1000 ילדים לבושים מדי התעמלות חדשים כשקהל הצופים מורכב מהוריהם שבאו לראות את יכולת צאצאיהם.

ילדי כפר-מלל ניצחו (בנים ובנות) בהתעמלות ובמחננים, אולם במרוצי השליחים השתדלו ילדי גבעתיים המארחים במיוחד, שמרו על עמדתם וניצחו את אורחיהם.

טנים-שורדן. 52 שחקנים, מהם 20 נציגים, התכנסו באולם הפועל תל-אביב כדי לזכות בגביע הכינוס בפנינג-פונג. מארגן התחרויות, אברהם גוטליב, לא נבהל משפע המתחרים, בניגוד לאלוף היפואי אברהם שטרנהרץ שרגו למציאותם של מתחרים כה רבים. "הגדולים רק את הזמן".

52 המתחרים יוצאי 12 הסניפים שיחקו לפי שיטת בוק ובהגיע תורם של השחקנים החזקים התבלטו ארבעה שטיפסו למשחקי חצי הגמר — החיפאים אקסלרוד ולוציאנו, הירושלמי שורץ וכמובן, שטרנהרץ היפואי.

כנוס "הפועל"

נערות, נשימות וצאצאים

חברי מאות סניפי אגודת הפועל שהתכנסו בשנת הקיום ה-26 של האגודה לכינוסה ה' חמישי בתל-אביב ממאות סניפי הפועל מן ועד אילת (ראה במדינה) הדגימו את יכולתם במצעד רב רושם ובעשרות מפגני ספורט לכל ענפיו על מגרשי ואולמות הספורט של מחוז דן, בתל-אביב וברמת-גן.

מוסרים כתבי הספורט של "ה-עוה" הזה" את רשמיהם על הצ-לחת הכינוס:

כדורגל. התכונה לקראת המשחק בין נבחרות מכבי והפועל הוציאה את הקהל ה' משועמם משיגרתו ויותר מ-12 אלף איש נהרו למגרש היפואי כדי לחזות, לאחר הפסקה ממושכת, במשחק מקומי טוב. אולם לפני שהוגשה המנה העיקרית חוו הצופים בתחרות מוקדמת שהיתה יותר סמל מאשר מאבק, בין קבוצות הפועל מן ועד אילת. אנשי דן הראו בקיאות-יתר, וזכו בגביע. במיוחד סייע להם שטנר מגודל הזקן. שחקני אילת, לעומת זאת, לא הסתגלו בקלות לדשא וחששו לבעוט יותר מדי חזק. כנראה מחשש שמא יתגלגל הכדור לימ-סוף. יגאל בנטוב, מקשרה השמאלי של דן, לא חשש לבעוט וכבש שני שערי נצחון. הקהל נהנה מהמשחק, אך ציפה במתיחות למפגש הנבחרות.

כאשר חלפה חצי שעה והקבוצות לא עלו למגרש נתגלה שהמחלוקת נעוצה בבחירות. לנערות שחקני מכבי לא הוכנו מקומות ישיבה ובלעדיותן סירבו המכבים לעלות למגרש. כשסודר עניין זה הופיעו הנבחרות כשבקבוצה המכבית משתתפים רוב תל-אביבי ומיעוט פתח-תקווי וקבוצת הפועל מורכבת מהגנה תל-אביבית ומחלוצים בני רחובות, רמת-גן ופתח-תקוה.

משך המשחק המותח עצר הקהל את נשימתו לפחות שלוש פעמים שעה שהחליץ הבלונדי הצעיר של מכבי, יוסקה גולדשטיין, פגע שלוש פעמים במשקוף השוער חודורוב. אולם המשחק עצמו נסתיים בנשימה איטית ומתווית (1:1). לשמחת אנשי הפועל ולצער אוהדי מכבי.

אך למשחקים הבינעירוניים על גביע ירושלים ויום העצמאות בין קבוצות הפועל לא היתה כל נשימה מיוחדת מלבד נצחונה של ירושלים על חיפה (3:4) ונצחון פתח-תקוה על רמת-גן (3:1).

אופניים. "מה אתה חושב, שזה אוטו משא?" רגז נהג אשד חיפאי בראותו את משה וישגורודסקי מטפס עם אופניו על גג האוטובוס. הסביר משה: "אני מחוייב להגיע לכינוס הפועל!"

קשה יותר היתה דרכם של שני נערי קריית-מוצקין, הרברט שכטר ושמואל בלנקי, שהחליטו גם הם להשתתף במירוץ האופניים. שעה שמשמה נסע למירוץ באשד התאמצו ה'

זייד נגד מלכארו
הצופים הצעירים...

נערים מחוסר כספים והגיעו לתל-אביב רכובים על אופניהם הישנים. בין 13 הרוכבים שפרצו במהירות הבזק ברחובות כיוון ראשון-לציון הגיע הראשון משה וישגורודסקי שעבר מסלול בן 50 ק"מ תוך 76 דקות ו-22 שניות. גורלם של שני הנערים לא היה נעים ביותר. כיון שאופניהם

מצרים

הנכדים עשו חיל

הפגנה של צעירי הוופד הגיעה לבית בעל חיות מעוגלת, עשויה ממלט וזכוכית בקי. יחד עם האבנים המסורתיות הומטרו על הבית, המודרני ביותר בעיר, הסיסמות והקללות המסורתיות אף הן. ביניהן עלו וגברו שתי סיסמות: "יחי זכרו של סעד זג' לול!" ו"מוות לעלי ומוסטפה אמין!"

ליד אחד החלונות, חבויים מאחורי וילון, עמדו שני גברים. זר יכול היה לחשוב, בר גע הראשון, שהוא רואה רק גבר אחד בר"א: כי עלי ומוסטפה אמין לא נולדו שם הם אחים, אלא שהם גם תאומים. ברגע זה הובלט המיון ביניהם עלידי הבעת פנים תאומה: חיוך של בוז. כי שני האחים ידעו להעריך את האירוניה שבסיסמות: סעד נולד לול אינו רק אבי מצרים החדשה ומיסד הוופד, אלא גם סבם של עלי ומוסטפה.

אמנם אין קירבה של דם בין הסב ונכ"דיו. מלבד העם המצרי לא היה לוגלול בא"ש ולאשתו ילדים. לכן אימצו כבת את בת אחותו של זג'ול, שנישאה לעורך-הדף הצ"עיר אמין יוסף, וילדה בפברואר 1914 את שני האחים. ברחם של חמש דקות. כיום בני 38, הם מגיעים כמעט לגובה של שני מטרים ורק מכריהם הטובים ביותר יודעים להבחין ביניהם. אך, גם הם טוענים שהדבר עולה להם בקושי רב ורק לאחר מאמצים רבים עולה בידם להצביע על אחד מהם ב"ודאות.

לפני שמונה שנים פתחו השניים שבועון בשם אכבאר אל יום. כשבדידהם הן של 900 לירות מצריות וחבר עובדים של עשרה איש. כיום העתון הוא השבועון הנפוץ ביותר במרחב, ערכו נאמד במיליון לירות וחבר ה"עובדים מגיע 500 איש. הצלחתם העצומה של התאומים אינה נובעת רק מכשרונם. סיבה שניה, לא פחות חשובה, היא שהשניים יודעים

לנקוט בקו שאינו תמיד אהוד, אך הוא תמיד מעניין. קו זה הוביל אותם למלחמה עתונאית ביורשו של סבם, מנהיגו של הוופד: נחאס כאשא.

כשסילק המלך פארוק את אל-נחאס אחרי פרעות ה'26 בינואר, עשה אכבאר אל יום מע"שה גדול: הוא הודיע שימסור שמונה פרסים בסך 2300 לירות מצריות (6240 ל"י) לאנ"ש שישמרו עדות בת-סמכה על מקרים של קבלת שוחד ושחיתות ממשלתית בתקופה ש"בין שני תאריכים נקובים. העתון לא אמר מה פרושם של שני התאריכים, אך הקוראים חייכו. התאריך הראשון היה יום כניסתו של אל-נחאס לתפקידו כראש הממשלה, אחרי ש"זכה לנצחון מכריע בבחירות 1950. התאריך השני היה יום סילוקו על-ידי המלך.

זה היה יום רב-פעילות בלתי רגילה. ממונה הוופד עלתה צעקה גדולה. בבתי הקפה ובשחקים צעקו התועמלנים שהאחים הם בוגדים במולדת. אולם מי ששמע האש-

מות אלה היה מעוניין להיחזק על מה הן מבוססות. הוא עשה את הדבר הטבעי: ניגש אל מוכרי העיתונים וקנה את העתון.

השבוע נוכחו המוני הקוראים לדעת ש"המלחמה בווופד השתלמה. שני האחים לא נמנעו מלהגיב למצב. אספו את עתונאי קהיר לאולם ענק שקושט חגיגות, ערכו בו מסיבת-עתונאים. הם הודיעו למוזמנים שהם עומדים לנסד עתון יומי חדש. אמר עלי אמין, בהסיברו את הקו שלו: "נשואים הם חדשות. גירושין אינם חדשות. פירושם שואה חברתית, ואין אנו מעוניינים בשואות... לא נגבילו את טורינו לאנשים מפורסמים. עלינו לגלות פנים חד-שות ושמות חדשים. אנו רוצים באופטימיות. לא בפסימיות!"

האופטימיות של התאומים היתה בנויה, כמוכך, על ההנחה שאל-נחאס לא יחזור ל"שלטון. אם תתבטל הנחה זו, עלול אל-נחאס לתת להם סיבה להיות פסימיים ביותר.

דמויות במרחב: הנסיך הלוחם בתרבוש

קם עצאם חלים על רגליו, תפש את התובע הכללי בצוארו וניסה להטילו מבעד לחלון. כשנודע הדבר לקהל הרחב נזקה הפרסטיגיה של הנסיך השמימה. המלך היה נאלץ לשחררו. **סודות המשפחה.** כשיצא עבאס חלים מבית-הסוהר לא היה עוד נסיך. המלך מחק את שמו מרשימת המשפחה המלכותית, ביטל את קצבת הכסף שקיבל, ככל שאר הנסיכים, כיום, מתוך תקציב המדינה. והפעם קרה מקרה חדש, שלא הוסיף לתהילת הנסיך.

שבועון סטירי ערבי, אל קשוקו, פרסם מאמר שרמז כי עתה, אחרי שלא היתה עוד הכנסה רשמית לעבאס חלים, יהיה עליו להיות רק על כספי אשתו. ואם כי היה עבאס חלים אדם מתון וסובלני, כלפי התקפות, לא יכול היה לסבול עלבון זה. הוא ניגש למשרד העתון, נכנס לחדר העורך, סולמאן פאזי, הכה אותו בשוט עד שזב דם.

שוב פקד המלך פואד לאסור את חלים. אולם הפעם איים זה האחרון שיגלה את סודות המשפחה ה"מלכותית. המלך ידע שעבאס מקיים את כל הבטחותיו, שחרר אותו.

שונא הבריטים. עבאס חלים לא הס"תיר מעולם את שנאתו לבריטים. לכן, עם פרוץ מלחמת העולם השנייה, הושם שמו ברשימה השחורה, יחד עם הגנרל עזיז אל-מצרי ומחמוד טהר באשא. גם הוא בן המש"פחה המלכותית.

חיש מהר נאסר עבאס חלים, אולם שוחרר במהירות רבה עוד יותר. הבריטים לא רצו להפכו קדוש. עבאס חלים עצמו גילה לי סיבה שנייה, כשראיתיו לאחרונה: מפלגת העבודה הבריטית דרשה לשחרר את מנהיג מפלגת העבודה המצרית.

ב"1944 אמר לי עבאס חלים, בחיכוך: "היו לי שני אויבים גדו"לים — המלך פואד ולונדון. המלך הלך (לעולמו). הבריטים ילכו גם הם!"

אחר הוסיף: "כן ילכו הבאשאים, והפיאור"דלים. אין עוד להעלות על הדעת כי במאה העשרים ינוצל העם בצורה כה מחפירה כמו אצלנו. על הבאשים שלנו יהיה לשים צנע אדום לתוך השמפיין שלהם, אם רוצים הם להיות די חזקים כדי לשמור על חלק מרכושם. מלחמתם בהם עלולה להימשך שנים. אולי אפילו מאה שנה. אולם אני קבעתי את הקצב, ואלה שיבואו אחרי ימשיכו בעבודה."

הוא פנה לאנזור, כלב השמירה הנאמן שלו, שאלו אב נכונים דבריו. אנזור, חסר-עניבה ומרכיב משקפיים עב"י על אפו העצום, נענע לאות הסכמה, הוסיף:

"אתה לא תהיה כמאל אטא-תורק של מצרים, לא מפני שחסר לך הכשרון הדרוש, אלא מפני שעמנו אינו כה תוס"כעם התורכי. אולם מן הסתם תהיה המנהיג החשוב ביותר של האופוזיציה, ועל פארוק והבאשאים להתחשב בכך, אל ירצו בכך ואם לאו."

הערצה נסתרת. אף כי עבאס חלים הוא בעד-גרמני מובהק, לא היה מעולם שונא יהודים. להיפך, הודעתו של הנסיך עבאס חלים (תואר הוחזר לו על-ידי המלך פארוק) על עתיד היחסים בין מצרים וישראל מבליטה את הערצה הנסתרת להישגים העבריים.

אני משוכנע שלא היו שליחי הסוכנות היהודית בא"ש במגע עם עבאס חלים לפני שנים, היו מוצאים בו ידי"נאמן עד היום זהה. אולם השליחים התרחקו ממנו עקב רגשותיו הבעד-גרמניים (אך האנטי-נאציים בפירוש), א"פשוט מפני שלא הבינו מה עצומה החשיבות הנודעת לרכ"שת ידידים בכל חלקי היורה המדינית המצרית. אולם העול"טרם שמע את מלתו האחרונה של הנסיך, ואם תצא מריג"ישראל למסע חדש לשנינו פני הדברים במרחב, עלול עבאס חלים להיות אחד מעמודי התווך של סדר חדש.

לנסיך חסרו כספים כדי להשיג אותם, נשא אשה. אשתו, אשה יפהפיה, היתה בתו של מוחמד יגחה באשא. יושב ראש מועצת המנהלים של בנק מצ"ר. אחד מעשירי המדינה, ש"משפחתו היתה קשורה למשפחת מחמד עלי הגדול, היא **הספר והבאשא.** אחר שהפך לאחד האישים האהו"דים ביותר בנוער, סבר הנסיך שהגיעה השעה לתכניתו הגדו"לה: יסודה של מפלגת פועלים. ב"1930 פרסם קול קורא לאומה המצרית, הודיע על יסודה של מפלגת העבודה המצ"רית (ח"יב אל-עמל).

מספר צבי שש: כשהלכתי לבקרו במפקדתו, חיללתו האריסטוקרטית בעיר הגנים, היה מוקף על-ידי כל עוזריו, שבראשם עמד אנזור. אנזור היה סקר בסאלון אשר ברחוב פואד אל-אחול.

הכל התפלאו כיצד יכלו נסיך וספר להתחבר בצורה כה ידידותית. באחד הימים שכחתי את כל הנימוסים, הצגתי את

הנסיך עבאס חלים (שני משמאל) וידידיו לעורך עתון, צליפות שוט

השאלה במישרין לנסיך, שהייתי נוהג לפגשו בכמה קלובים, וששחקתי אהו לפעמים בברידג'. "אני מעדיף ספר פיקח על באשא טיפש", ענה הנסיך. אחר הוסיף: "יחד עם אנזור אני בדרך לכיבוש ההמונים המצריים."

המזך מרוגז. כדי להוכיח לאומה שדעותיו הסוציא"ליסטיות רציניות, הקים הנסיך בית-חרושת לסיגריות בו זכו הפועלים לתנאי עבודה שלא היו עוד כדוגמתם במרחב כולו. מפעל חדש זה הביא תהילה רבה לנסיך, אולם הכסף אול במהירות ולבסוף היה עליו לסגורו. אולם לפני שסגר את המפעל, ארגן כמה הפגנות רחוב ודאג לפרסומם בעתונות של כמה מאמרים מוקדשים לא"י שיותו ולרעיונותיו. הפעם הרחיק, מן הסתם, לכת. המלך פואד, אבי פארוק, שהיתה לו נשמה של רודן ושרצה להיות מעין מהדורה מודרנית של לואי ה"14 ("המריגה זה אני!") פקד על המשטרה לאסור את הנסיך עבאס חלים.

מובן מאליו שבויה אשמה כלשהי. אולם כשהתובע הכללי חקר את הנסיך במשרדו והציג כמה שאלות חצופות,

אתאונק את התרבוש, ובעיראק הומצא כובע הצירה שנקרא על שט המלך פייצילה.

לפני ימים מעטים מסר הנסיך עבאס חלים הודעה ששור"רה סערה במצרים. אמר הנסיך: עתידה של מצרים הוא בסודאן, לא בא"מיה. האינטרסים של מצרים וישראל אינם מתנגשים אלא להיפך, משלימים זה את זה, ויש לגשת לבניין שלום בין המדינות.

היתה זו הפעם השנייה שהנסיך הודיע הודעה זו תוך זמן קצר. אולם עתה, יותר מכל שעה אחרת, דרוש אומץ לב מיוחד כדי לומר דברים אלה, עת המדינה כולה נסערת מסיסמות לאומניות קיצוניות.

מיהו הנסיך עבאס חלים? מהו מייצג בוז-רה הפוליטית והחברתית של מצרים? צבי שש, כתב "העולם הזה", כתב על הנסיך, אחת הד"מויות הפסגוניות ביותר במרחב כולו:

ידימנות משותפת. כשפרצה מלחמת העולם הרא"שונה, היה הנסיך הצעיר תלמיד באקדמיה הצבאית בברלין.

אותה שעה נשא מושל מצרים את התואר כדיב (משנה למלך), והוא היה כפוף להלכה לשולטן באיסטנבול. נושא הכתר היה הכיב עבאס חילמי השני, דודו של הנסיך עבאס חלים.

הכדיב היה ידיד מושבע של הקיסר וילהלם הגרמני, ובקיץ, כמנהגו, יצא לתוריה לב"לות את חופשתו. כשפרצה המלחמה החליטה לונדון שמסוכן מדי הוא להחזיק על כסא המלוכה כדיב בעד-גרמני, ולכן, בלי עדינות מיותרת, סילקה אותו מן השלטון ואסרה עליו את הסיבה למצרים.

הנסיך עבאס חלים החליט בברלין שעליו להיות נאמן לראש משפחתו, לא ללונדון. הוא הצטרף לחיל האויר הגרמני כטייס קרבי, הופל פעמיים בפעולה ויצא מן המלחמה כשירו הימנית משותפת.

הנפיקר המקסיים. כשחזר הנסיך למצרים בראשית שנות העשרים, החליט שארצו מפגרת מאד בשטחים רבים, וביחוד בשטח הספורט. הוא ניגש לעבודה. מדי חודש יסד אגודות ספורט חדשות, וביתו הפך מקום מפגש לכל הצעירים המצריים שהיה להם קשר כל שהוא לספורט. הנסיך פתח לא רק את ביתו, אלא גם את כיסו. לא היה זה כיס גדול, כי אביו עוד היה בחיים ונתן לו סכומים גדולים. אולם עבאס חלים הצליח לשים את ידו על כספים ניכרים ועודד את כל סוגי הספורט. הוא ארגן אפילו את האליפות העולמית של ביליארד בקהיר — דבר שעלה לו בכמה אלפי לירות. הוא שלח מתאגפים בעלי כשרון על חשבונו הפרטי לא"י רופה, השקיע סכומים עצומים כדי לספק את ענף האתל"טיקה בארצו.

אחר שנים של עבודה סבלנית נשא המאמץ פרי. הנסיך שוב לא נקרא בשמו, אלא בשני הכינויים שזכה בהם: "אני הספורט" ו"הנסיך המקסיים".

מוות לתרבוש. אחר שהפך דמות ידועה בארצו, החל הנסיך חושב על קריירה פוליטית. מובן מאליו שחלם על ריפורמה בממדי-ענק, אולם הוא היה די נבון כדי לתת חיל בצורה צנועה. כך הודיע, באחד הימים, שהתרבוש האדום אינו קשור לא בכסורת המצרית ולא בדת. וכדי להכנין נגד התרבוש האדום, המציא כיסוי ראש חדש. אמנם, הוא דמה לתרבוש, אולם הוא היה ירוק, ירוק-חיוור, שנראה למרחק רב מאד.

המערכה נגד התרבוש האדום ליכדה מסביב לנסיך צע"רים מצריים אחדים, שחלמו אף הם על ריפורמות. אולם משפחת המלוכה.

* גם בארצות אחרות במרחב היתה המערכה נגד התרבוש האדום סמל למהפכה: בתוריה אטר כמאל באשא

ראיון: העתונאי הקטן מראיין את האלופים לעתיד.

צהלה: האלוף הפסיד כלי.

הרהור: "אנחנו אבודים לגמרי!"

תחבולה: הידיב קטן וקשה.

קרב: העינים נעוצות ביד האומן.

עצה: "אל תעשה את המהלך הזה. יש לי רעיון!"

